

**OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA
NLB BANKE A.D. BEOGRAD**

Beograd, maj 2022.

SADRŽAJ

1	UVOD	4
2	OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI	4
2.1	<i>Korporativne informacije o Banci.....</i>	4
2.2	<i>NLB Grupa.....</i>	4
3	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA STRATEGIJU I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA 5	
3.1	<i>Strategija i politike za upravljanje rizicima.....</i>	5
3.1.1	<i>Strategija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Beograd.....</i>	5
3.1.2	<i>Strategija upravljanja kapitalom.....</i>	6
3.1.3	<i>Politike za upravljanje rizicima.....</i>	7
3.2	<i>Organizovanje procesa upravljanja rizicima.....</i>	7
3.3	<i>Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika</i>	8
3.4	<i>Tehnike ublažavanja rizika i praćenje efikasnosti u ublažavanju rizika.....</i>	12
3.5	<i>Adekvatnost sistema upravljanja rizicima u odnosu na rizični apetit/sistem internih limita, poslovnu politiku i strategiju.....</i>	15
3.6	<i>Povezanost Strategije i Rizičnog apetita/sistema internih limita sa ključnim pokazateljima poslovanja.....</i>	15
3.7	<i>Način informisanja organa upravljanja o rizicima.....</i>	18
4	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAPITAL	19
4.1	<i>Opis osnovnih karakteristika svih elemenata koji se uključuju u obračun kapitala.....</i>	19
4.2	<i>Iznos osnovnog akcijskog, dodatnog osnovnog i dopunskog kapitala sa pregledom pojedinačnih elemenata kapitala i odbitnih stavki iz obrasca PI-KAP.....</i>	19
4.3	<i>Podaci i informacije o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama kapitala Banke iz obrasca PI-UPK.....</i>	21
4.4	<i>Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala iz obrasca PI-FIKAP.....</i>	22
5	INFORMACIJE O KAPITALNOM ZAHTEVU I ADEKVATNOSTI KAPITALA BANKE	24
6	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA.....	27
7	ZAŠTITNI SLOJEVI KAPITALA	29
8	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA IZLOŽENOST RIZICIMA I PRISTUPI ZA MERENJE, ODNOSNO PROCENU RIZIKA	30
8.1	<i>Kreditni rizik.....</i>	30

8.1.1	Sistem upravljanja kreditnim rizikom	30
8.1.2	Merenje kreditnog rizika	31
8.1.3	Definicije pojmova potraživanja u docnji i obezvređenih potraživanja	31
8.1.4	Opis pristupa i metoda koji se koriste za određivanje opštih i specifičnih prilagođavanja za kreditni rizik.....	32
8.1.5	Ukupan iznos izloženosti banke nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika kao i prosečne izloženosti tokom perioda	33
8.1.6	Geografska raspodela izloženosti prema materijalno značajnim oblastima po klasama izloženosti	34
8.1.7	Raspodela izloženosti po sektorima i klasama izloženosti.....	34
8.1.8	Pregled po sektorima ukupne bruto klasifikovane aktive, ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, ukupnih dospelih nenaplaćenih potraživanja i dospelih nenaplaćenih potraživanja kod kojih je izvršena ispravka vrednosti	36
8.1.9	Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću	36
8.1.10	Iznos obezvređenih potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima ...	37
8.1.11	Raspodela izloženosti po kategorijama klasifikacije, obračunatoj rezervi za procenjene gubitke i sektorima	37
8.1.12	Kretanje na računima ispravke vrednosti	38
8.1.13	Tehnike ublažavanja kreditnog rizika	39
8.1.14	Kapitalni zahtev za kreditni rizik	40
8.2	<i>Rizik druge ugovorne strane</i>	40
8.3	<i>Rizik zemlje</i>	41
8.4	<i>Tržišni rizici</i>	41
8.4.1	Devizni rizik	41
8.4.2	Ostali tržišni rizici	43
8.5	<i>Rizik likvidnosti</i>	44
8.6	<i>Kamatni rizik</i>	47
8.7	<i>Operativni rizik</i>	50
9	POKAZATELJ LEVERIDŽA	52
10	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA	53
11	PODACI I INFORMACIJE KOJI SE NE OBJAVLJUJU	53

1 UVOD

Na osnovu člana 51a Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS" broj 107/2005, 91/2010 i 14/2015) i Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke ("Sl. glasnik RS" broj 103/2016), NLB Banka a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka), obelodanjuje podatke i informacije navedene u nastavku dokumenta.

Ovim izveštajem su prikazani kvalitativni i kvantitativni podaci Banke i kao takav izveštaj predstavlja celokupan pregled sistema upravljanja rizicima i kapitalom Banke.

Izveštaj se javno objavljuje na internet prezentaciji Banke (www.nlbkb.rs).

2 OSNOVNE INFORMACIJE O BANCIMA

2.1 **Korporativne informacije o Bancima**

Banka je osnovana kao akcionarsko društvo. Registrovana je za obavljanje kreditnih, depozitnih i garancijskih poslova u zemlji i inostranstvu, kao i poslova platnog prometa u zemlji i inostranstvu, u skladu sa zakonom.

Većinski vlasnik Banke na dan 31.12.2020. godine je NLB d.d. Ljubljana, sa učešćem od 100%. Akcije NLB d.d. Ljubljana se kotiraju na Londonskoj i Ljubljanskoj berzi od 14.11.2018. godine.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 148763/2008 od 31.12.2008. godine, nakon statusne promene spajanja uz pripajanje, registrovana je NLB Banka a.d. Beograd, sa sedištem u Beogradu, Bulevar Mihajla Pupina 165v.

Banka posluje u skladu sa Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim zakonima, na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Na dan 31.12.2021. godine Banka je svoje poslovanje obavljala preko Centrale, 3 filijale na teritoriji Republike Srbije (Beograd, Novi Sad i Kragujevac), odnosno 28 organizacionih jedinica.

Na dan 31.12.2021. godine Banka je imala 506 zaposlenih (31. decembra 2020. godine 509 zaposlenih).

Matični broj Banke je 08250499, a poreski identifikacioni broj je 101700234.

2.2 **NLB Grupa**

NLB Grupu čine celine koje mogu biti grupisane u sledeće kategorije:

- Matična institucija ili centralno pravno lice Grupe je Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana (u daljem tekstu: NLB d.d.). NLB d.d. ima značajan udeo u najvažnijim finansijskim pokazateljima Grupe.
- Strateške članice su uglavnom članice koje posluju kao banke na različitim tržištima. Postoji 7 značajnih članica Grupe koje posluju kao banke u stranim državama među kojima je i NLB Banka a.d. Beograd.
- Nestrategičke i sporedne članice su uglavnom članice koje su u postupku likvidacije i članice koje imaju manje učešće u ukupnoj aktivni NLB Grupe.

3 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA STRATEGIJU I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA

3.1 Strategija i politike za upravljanje rizicima

3.1.1 Strategija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Beograd

Strategija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Beograd definiše osnovne rizike kojima je Banka izložena ili može biti izložena, kao i osnovne principe identifikacije, praćenja, merenja, kontrole i upravljanja tim rizicima, kao i sklonosti ka preuzimanju rizika. Strategijom je uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, koji je uključen u sve njene aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični apetit i profil banke uvek budu u skladu sa već utvrđenom sklonošću ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima srazmeran je prirodi, obimu i složenosti poslovanja banke, odnosno njenom rizičnom profilu.

Strategija se primenjuje kao osnov za upravljanje rizicima u Banci.

Osnovna svrha Strategije je definisanje smernica za preuzimanje i upravljanje rizicima sa istovremenim ostvarivanjem utvrđenih srednjoročnih strateških ciljeva.

Strategija definiše koje vrste rizika (odnosno vrsta poslova) je Banka spremna da preuzme, a koje vrste poslova nisu prihvatljive za Banku kao članicu NLB Grupe. Ključni principi koji se odnose na preuzimanje rizika, a sastavni su deo donošenja poslovnih odluka, izražavaju se pomoću sledećih kriterijuma:

- utvrđivanje ciljnih poslovnih aktivnosti i aktivnosti koje nisu prihvatljive za Banku u smislu preuzetih rizika,
- utvrđivanje maksimalnog obima preuzetog rizika,
- praćenja profitabilnosti pojedinih transakcija u vezi sa preuzetim rizicima.

Strategija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Beograd zasnovana je na:

- strateškim ciljevima definisanim u Poslovnoj strategiji NLB Banke a.d. Beograd,
- smernicama o spremnosti na preuzimanje rizika definisanim u Rizičnom apetitu i sistemu internih limita NLB Banke ad Beograd,
- redovnom godišnjem pregledu strateških ciljeva, procesom planiranja poslovanja i planiranja kapitala,
- procesu interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i interne procene likvidnosti (ILAAP),
- aktivnostima i merama u slučaju aktiviranja Plana oporavka,
- ostalim internim stres testovima i analizama rizika,
- regulatornim i internim izveštajima,
- Rizičnom Apetitu i Strategiji za upravljanje rizicima na nivou NLB Grupe.

Detaljna pravila, ograničenja i nadležnosti vezani za upravljanje rizicima definisani su u pojedinačnim internim smernicama, politikama, metodologijama i ostalim internim aktima Sektora za upravljanje rizicima u NLB Banci a.d. Beograd.

Strategija za upravljanje rizicima u NLB Banci a.d. Beograd je dokument koji definiše suštinske principe upravljanja rizicima i smernice u sledećim poslovnim sektorima:

- odobravanje kredita privredi, poljoprivrednim proizvođačima i fizičkim licima (kreditiranje),
- osiguranje adekvatnog obima likvidnosti,
- upravljanje valutnim i kamatnim rizicima,
- omogućavanje odgovarajuće strukture izvora finansiranja, uključujući orijentaciju za štedne proizvode ka fizičkim licima,
- zaključivanje drugih finansijskih poslova u blagajničkom poslovanju,
- upravljanje operativnim rizicima,
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke,
- objavljivanje podataka i informacija banke.

Strategijom se obezbeđuje jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima Banke na dugoročnoj osnovi čime je određen odnos Banke prema preuzimanju rizika kojima je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena uključujući i rizike iz makroekonomskog okruženja. Upravljanje rizicima Banke integrisano je u sve poslovne aktivnosti koje podrazumevaju donošenje poslovnih odluka.

Strategija upravljanja rizicima zasniva se na konzervativnom pristupu, što podrazumeva oprezno preuzimanje svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Pri tome, afirmacija ovog principa usklađena je sa ključnim strateškim ciljevima poslovanja kao što su postizanje pozitivnog finansijskog rezultata i očuvanje kapitalne baze, kao i unapređenje tržišne pozicije Banke.

3.1.2 Strategija upravljanja kapitalom

Cilj Strategije upravljanja kapitalom je da definiše osnovne smernice za upravljanje kapitalom i pokazateljem adekvatnosti kapitala u NLB banci a.d. Beograd kako bi se održalo poverenje investitora, kreditora i tržišta i omogućilo dalje odvijanje poslovanja Banke.

Osnovni cilj NLB Banke ad Beograd je da nivo kapitala bude iznad propisanih pokazatelja i dovoljan za pokrivanje svih vrsta rizika koje banka preuzima i kojima je izložena; Unapređenje sistema upravljanja rizicima; Unapređenje kvaliteta kreditnog portfolija.

Upravljanje kapitalom je centralni element procesa odlučivanja na svim nivoima. Na strateškom nivou upravljanje kapitalom je jedan od ključnih i neophodnih elemenata koji usmeravaju strateške odluke i poslovanje NLB Banke a.d. Beograd u sastavu NLB Grupe. Osnovna svrha upravljanja kapitalom je uvećanje prinosa na kapital, ostvarivanje strateških ciljeva i zadovoljavanje očekivanja vlasnika i poverilaca.

Upravljanje kapitalom u NLB Banci a.d. Beograd zavisi prvenstveno od rizičnog profila banke. Rizični profil obuhvata prikaz strukture rizika kojima je banka izložena ili kojima može biti izložena u svom poslovanju, kao i nivo prihvatanja rizika.

3.1.3 Politike za upravljanje rizicima

Politike za upravljanje rizicima podrazumevaju set internih dokumenata Banke kojima se uređuje način upravljanja pojedinačnim rizikom. Politikama za upravljanje pojedinačnim rizicima definisan je način organizovanja procesa upravljanja rizicima uz jasno definisane odgovornosti i ovlašćenja u tom procesu, način procene rizičnog profila banke, identifikacija pojedinačnog rizika, mere za ublažavanje identifikovanih rizika, način praćenja i kontrole, uspostavljanje sistema limita, uspostavljanje sistema internih kontrola, okvir stres testova i obračun ICAAP-a. Banka je usvojila sledeće politike:

- Politika upravljanja kreditnim rizikom
- Politika upravljanja rizikom koncentracije
- Politika upravljanja rizicima ulaganja
- Politika upravljanja kamatnim rizikom
- Politika upravljanja deviznim rizikom
- Politika upravljanja nefinansijskim rizicima
- Politika upravljanja operativnim rizicima
- Politika upravljanja rizikom zemlje
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti
- Politika upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranje terorizma

Cilj pojedinačnih Politika je postavljanje okvira za upravljanje pojedinačnim rizikom odnosno identifikovanje izvora rizika, uspostavljanje mera za upravljanje tim rizikom kao i limitiranje negativnog uticaja rizika na finansijski rezultat i kapital Banke. Politike su u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije kojom se uređuje oblast upravljanja rizicima u bankama, standardima NLB Grupe i dobrom bankarskom praksom u oblasti upravljanja rizicima.

3.2 Organizovanje procesa upravljanja rizicima

Upravljanje rizicima je funkcionalno i organizaciono nezavisno od poslovne funkcije (preuzimanje rizika). Nezavisnost u radu je postignuta podelom poslova, odgovornosti i dužnosti zaposlenih kojima se sprečava sukob interesa. Organizacioni delovi zaduženi za upravljanje rizicima pod ingerencijom člana Izvršnog odbora za upravljanje rizicima i podršku podeljeni su u okviru:

- Sektora za upravljanje rizicima koji se sastoji od Odeljenja za kreditne rizike i ranu naplatu i Odeljenja za nekreditne rizike
- Službe za kreditnu analizu
- Službe za problematične plasmane u okviru koje se vrši naplata potraživanja.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, delokrug rada Sektora za upravljanje rizicima je definisanje strategije upravljanja rizicima.

Kao posebne organizacione jedinice u okviru Sektora za upravljanje rizicima, postoji:

- Odeljenje za kreditne rizike i ranu naplatu i
- Odeljenje za nekreditne rizike

Odeljenje za kreditne rizike i ranu naplatu zaduženo je za koordinaciju primene efikasnog pristupa upravljanja kreditnim rizicima kao i za razvoj metodologija i alata za identifikovanje izloženosti kreditnim rizicima, sa ciljem da obezbedi da menadžment Banke dobije redovne i nezavisne informacije o obimu i razvoju ovih rizika. U okviru ovog Odeljenja je i upravljanje procesom intenzivnog praćenja i koordinacije naplate. Kroz uspostavljeni koncept EWS vrši se kontinuirano praćenje potencijalno problematičnog portfolija. Predlaže i sprovodi odluke o reprogramu, restrukturiranju i refinansiranju potraživanja u skladu sa odlukom Narodne banke Srbije, priprema i predlaže mere, strategije i procedure za poboljšanje naplate potraživanja kreditnog portfolija Banke.

Odeljenje za nekreditne rizike zaduženo je za koordinaciju primene efikasnog pristupa upravljanja nekreditnim rizicima kao i za razvoj metodologija i alata za identifikovanje izloženosti nekreditnim rizicima, sa ciljem da obezbedi da menadžment Banke dobije redovne i nezavisne informacije o obimu i razvoju ovih rizika. Dodatno odeljenje za nekreditne rizike utvrđuje pravila za procenu rizika od poveravanja aktivnosti trećim licima i upravlja obezbeđenjem kontinuiteta poslovanja.

Služba za kreditnu analizu utvrđuje i primenjuje metodologije bonitetnog razvrstavanja klijenata kao i metodologije i kriterijume odobravanja kreditnih proizvoda i obezbeđuje stručnu podršku u definisanju uslova odobravanja ovih proizvoda. Služba analizira zahteve za kreditnim i ostalim proizvodima iz standardne i nestandardne ponude Banke, i daje mišljenje o prihvatljivosti iz domena rizika i procenjuje adekvatnost sredstava obezbeđenja i njegove prihvatljivosti sa aspekta rizika u toku razmatranja odobrenja plasmana, tj. kreditne analize. Upravljanje kreditnim rizicima vrši kroz adekvatnu procenu finansijskog stanja i kreditne sposobnosti klijenta kao i kroz uspostavljanje standarda prihvatljivosti sredstava obezbeđenja. Služba za kreditnu analizu prati i ocenjuje rad procenitelja u pogledu kvaliteta njihovih nalaza. Služba za problematične plasmane se bavi portfoliom problematičnih fizičkih i pravnih lica kao i procesom naplate klijenata u kašnjenju. Zadatak Službe je pronalaženje rešenja za naplatu problematičnih potraživanja u optimalnom roku i sa najmanje troškova za Banku. Služba predlaže otpis dospelih nenaplaćenih potraživanja za koje proceni da naplata nije moguća nadležnim organizacionim delovima.

3.3 Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika

Sektor za upravljanje rizicima priprema izveštaje o izloženosti Banke pojedinačnim vrstama rizika. Korisnici izveštaja su drugi organizacioni delovi Banke, Upravni odbor Banke, Odbor za praćenje poslovanja banke, Izvršni odbor, ALCO, Komisija za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija, Komisija za operativne rizike, Kreditni odbor. Sistem izveštavanja na svim nivoima u Banci obezbeđuje blagovremene, tačne i dovoljno detaljne informacije koje su neophodne za donošenje poslovnih odluka i efikasno upravljanje rizicima, odnosno za sigurno i stabilno poslovanje Banke. U Banci je uspostavljen sistem izveštavanja prema regulatornim telima i prema NLB d.d. Ljubljana, koji je zasnovan na principima blagovremenosti, tačnosti i informativnosti.

Načini merenja pojedinačnih rizika definisani su internim aktima (Politike) za upravljanje pojedinačnim rizicima.

Sveobuhvatnost i pouzdanost sistema upravljanja rizicima zasniva se na:

- a) Aktivnom učešću Izvršnog i Upravnog odbora Banke kao i Odbor za praćenje poslovanja banke u procesu upravljanja rizicima

Neke od aktivnosti Upravnog odbora su:

- Usvaja Strategiju upravljanja rizicima i druga interna akta u njihovoj nadležnosti
- Usvaja set Izveštaja koje priprema Sektor za upravljanje rizicima (Izveštaj o obračunu internog procesa adekvatnosti kapitala, Izveštaj o upravljanju rizicima, Godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli banke)
- Usvaja Plan oporavka banke i ostale Planove iz svoje nadležnosti
- Usvaja set mera za vraćanje limita u definisane granice
- Usvaja Izjavu o rizičnom apetitu i sistem internih limita
- Donosi odluke o otpisu potraživanja u nivou svoje nadležnosti
- Daje saglasnost za odobrenje plasmana u skladu sa Zakonom o bankama
- Donosi okvirni plan o kupovini i prodaji osnovnih sredstava i investicionih nekretnina banke u skladu sa Statutom Banke i Odlukom o upravljanju rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja banke:

- Razmatra predloge internih akata, izveštaja i ostalih materijala koje usvaja Upravni odbor.

Neke od aktivnosti Izvršnog odbora su:

- Razmatra predloge internih akata i izveštaja i dostavlja ih Odboru za praćenje poslovanja na dalje razmatranje i prosleđivanje Upravnom odboru na usvajanje
- Usvaja procedure, pravilnike, metodologije iz oblasti upravljanja rizicima
- Usvaja mesečne obračune
- Donosi odluke o otpisu potraživanja do nivoa svoje nadležnosti
- Usvaja limite otvorenih neto deviznih pozicija i limite kamatno osetljivih pozicija
- Usvaja mere u slučaju prekoračenja limita
- Usvaja limite izloženosti prema bankama
- Realizuje odluku Upravnog odbora o ulaganju u druga pravna lica koja nisu lica u finansijskom sektoru
- Donosi pojedinačne odluke o ulaganjima u osnovna sredstva i investicione nekretnine u skladu sa iznosom i okvirnim planom
- Usvaja predloge limita prema zemljama i njihove promene

b) Formiranju i delovanju Kreditnog odbora Banke

Banka je formirala Kreditni odbor kao telo koje donosi odluke u vezi sa preuzimanjem i upravljanjem kreditnim rizikom. Predsednik Kreditnog odbora je član Izvršnog odbora Banke zadužen za upravljanje rizicima i praćenje poslovanja, zamenik predsednika Kreditnog odbora je član Izvršnog odbora zadužen za biznis segment, a Izvršni direktor Sektora za upravljanje rizicima i Izvršni direktor Sektor za upravljanje prodajom su članovi Kreditnog odbora.

Nadležnosti kreditnog odbora Banke:

- Razmatra zahteve i donosi odluke za odobravanju svih vrsta dinarskih i deviznih kredita, garancija, akreditiva i drugih plasmana iz segmenta rada sa pravnim i fizičkim licima, a u skladu sa usvojenim procedurama Banke, odredbama Zakona o bankama i Odlukama Narodne banke Srbije, do svog nivoa odlučivanja u skladu sa Odlukom Upravnog odbora;
- Utvrđuje uslove o odobravanju kredita, garancija i drugih plasmana u skladu sa aktima Poslovne politike Banke, Odlukom o kamatnim stopama i Odlukama o tarifi naknada Banke do svog nivoa odlučivanja ;
- Donosi odluke o izmeni prvobitno ugovorenih uslova (Aneks) do svog nivoa odlučivanja u skladu sa Odlukom Upravnog odbora;
- Po predlogu i obrazloženju stručnih sektora donosi odluke o odlaganju prinudne naplate dospelih plasmana u skladu sa procedurom koja reguliše odlaganje blokade;
- Donosi odluku o deblokiranju računa klijenata po predlogu Sektora za problematične plasmane;
- Donosi odluke o pokretanju postupka za prinudnu naplatu potraživanja Banke sudskim i/ili vansudskim postupkom po predlogu i obrazloženju stručnih sektora do svog nivoa odlučivanja;
- Odbor daje pisane predloge Izvršnom odboru za preduzimanje određenih mera iz delokruga svog rada.
- Razmatra kretanje kvaliteta bonitetne strukture kreditnog portfolija
- Usvaja individualne ispravke vrednosti za klijente u skladu sa Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i iznosa verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama.

c) Formiranju Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke

Banka je formirala Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke (ALCO) kao savetodavno telo, koje razmatra i daje predloge Izvršnom odboru iz oblasti upravljanja bilansom Banke i preuzimanja rizika. Predsednik Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke je predsednik Izvršnog odbora Banke. Na Odboru za upravljanje aktivom i pasivom redovno se razmatraju izveštaji o izloženosti Banke rizicima i predlažu mere za njihovo ublažavanje.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO):

- Razmatra makroekonomska kretanja i kretanja na finansijskom tržištu
- Prati i analizira stanje na tržištu, pravi poređenje rezultata sa drugim bankama, makro ekonomskih pokazatelja, kursa, kamatnih stopa tržišta, radi projekcije na osnovu trendova
- Razmatra mesečne i kvartalne finansijske izveštaje pripremljene od finansijske kontrole, proverava sve bilansne i vanbilansne stavke
- Analizira i mesečno prati bilans Banke
- Mesečno prati kretanja i strukturu bilansa stanja i bilansa uspeha Banke i predlaže mere u cilju povećanja profitabilnosti Banke
- Analizira kvalitet aktive Banke sa gledišta naplativosti kredita i kamata i predlaže Izvršnom odboru Banke rešenja i potrebne mere radi poboljšanja kvaliteta aktive
- Razmatra kvartalni izveštaj o upravljanju rizicima
- Analizira sažete izveštaje o ukupnom kreditnom portfoliju Banke sa gledišta izloženosti Banke kreditnom riziku, kvalitetu kreditnog portfolija i predlaže mere Izvršnom odboru Banke
- Prati i analizira kreditne, tržišne rizike, naročito rizik likvidnosti, devizni i kamatni rizik
- Prati rizični profil banke, predlaže i definiše apetiti rizika, prati ICAAP metodologiju i kalkulacije, i usvaja politike rizika
- Razmatra adekvatnost kapitala Banke, potrebe dokapitalizacije, odnosno emisije akcija Banke, opravdanosti emisije dugoročnih i kratkoročnih hartija od vrednosti Banke
- Razmatra nove razvojne planove Banke i njihov uticaj na bilans, odnosno aktivu i pasivu Banke
- Razmatra ostvarivanje godišnjih planova Banke prema usvojenom budžetu i strategiji
- Sprovodi merenje tekućih i očekivanih prihoda od kamata
- Sprovodi implementaciju transfernih cena
- Predlaže politiku i smernice kamatnih stopa i drugih elemenata cenovne politike za Odbor za analizu tržišnih performansi, pricing, novih proizvoda i aktivnosti
- Utvrđuje i predloge odluka za preuzimanje određenih mera/akcija iz delokruga svog rada i upućuje ih Izvršnom odboru na razmatranje i usvajanje

d) Formiranje Komisije za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija

Banka je formirala Komisiju za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija kao savetodavno telo, koje razmatra i daje predloge Izvršnom odboru iz oblasti upravljanja kreditnim rizicima. Predsednik Komisije za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija je član Izvršnog odbora Banke zadužen za područje rizika.

Delokrug rada Komisije je definisan na sledeći način:

- Pracenje kvaliteta portfolia radi adekvatnijeg upravljanja kreditnim rizikom na osnovu različitih pregleda kao što su prikazi na osnovu:
 - Segmentacije
 - Grupa proizvoda
 - Nivoa odobravanja
 - Rizika koncentracije
 - Kvaliteta produkcije - vintage analize
 - Valutne strukture portfolio
 - Ročnosti plasmana
 - Strukture NPL-a i pokrivenost portfolia MRS ispravkama (coverage ratio)
- Utvrđivanje i monitoring limita,
- Donošenje odluka i korektivnih mera u cilju poboljšanja kvaliteta i smanjenja rizičnosti portfolia.

e) Formiranje Komisije za operativne rizike

Banka je formirala Komisiju za operativne rizike kao savetodavno telo, koje razmatra i daje predloge Izvršnom odboru iz oblasti upravljanja operativnim rizicima. Predsednik Komisije za operativne rizike je član Izvršnog odbora Banke zadužen za područje rizika. Na Komisiji za operativne rizike redovno se razmatraju prijavljeni događaji po osnovu operativnih rizika, identifikovani rizici, kao i mere za njihovo savlađivanje. Takođe, delokrug rada Komisije za operativne rizike je i razmatranje profila operativnih rizika Banke, kao i tolerancije prema operativnim rizicima, praćenje bezbednosnih pretnji i incidenata u oblasti bezbednosti poslovne tajne, ljudi, informacija i imovine Banke, kao i zaštite podataka o ličnosti i predlaže mere za njihovo sprovođenje.

Komisija za operativne rizike:

- Prati sprovođenje Politike upravljanja operativnim rizicima,
- Razmatra Metodologiju upravljanja operativnim rizicima,
- Analizira prijavljene događaje po osnovu operativnih rizika, izveštaje o incidentima,
- Analizira identifikovane operativne rizike i predlaže dodatne mere za njihovo savlađivanje,
- Prati sprovođenje dodatnih mera za savlađivanje operativnih rizika,
- Razmatra Statistiku prijavljenih štetnih događaja,
- Prati bezbednosne pretnje i incidente u oblasti bezbednosti poslovne tajne, ljudi, informacija i imovine Banke, kao i zaštite podataka o ličnosti i predlaže mere za njihovo sprovođenje,
- Razmatra kapitalni zahtev za operativne rizike i rezultate sprovedenog stres testa,
- Kontrolise incidente operativnog rizika koji zahtevaju posebnu akciju koja treba da se uradi (uvođenje novih kontrola, procesa, promene sistema),
- Pregled incidenata prevare koji zahtevaju posebnu akciju koja treba da se uradi (uvođenje novih kontrola, procesa, promene sistema),
- Provera statusa nalaza interne revizije, nalaza NBS,
- Pregled novih internih kontrola ili procesa koji će se usvajati,
- Pregled profila banke (izloženost banke operativnom riziku),
- Razmatra moguće događaje za scenaria analiza, predlaže nove i potvrđuje rezultate scenaria analiza
- Razmatra identifikovane ključne indikatore rizika (KIR) na nivou Banke, procenjuje ih i prati stanje na kvartalnom nivou
- Razmatra izveštaj o statusu poverenih aktivnosti Banke na kvartalnom nivou (trenutnim aktivnom ugovorima, potencijalnim izmenama ugovora o poveravanju aktivnosti trećim licima, raskinutim ugovorima itd.) radu Tima za outsourcing i drugim važnim pitanjima, vezano za rizik spoljnih dobavljača.

f) Formiranje ostalih komisija i timova

Komisija za naplatu problematičnih potraživanja:

Komisija stručno i profesionalno odlučuje o strategijama naplate klijenata Službe za problematične plasmane kao i eventualnim korekcijama visine ispravke vrednosti po MRS standardima za klijente Službe za problematične plasmane a radi postizanja uspešnijeg ostvarivanja ciljeva i zadataka koje Banka ima u svom poslovanju kao i o:

- Uklanjanje klijenta sa default liste (vraćanje klijenata iz Službe za problematične plasmane u Poslovnu mrežu)
- Definisane aktivnosti za postupanje sa klijentima Službe za problematične plasmane
- Donosi sve odluke o postupanjima prema klijentima Službe za problematične plasmane, odluke o restrukturiranju/reprogramiranju, UPPR-ovima, odlaganju blokada, oslobađanje dela sredstava obezbeđenja, uzimanju dodatnih sredstava obezbeđenja, otpisima itd.
- Odlučuje o daljoj strategiji upravljanja rizicima, pregleda i predlaže donošenje bilo kakvih novih politika i procedura

Tim za intenzivno praćenje:

- Razmatra, unapređuje i predlaže kriterijume EWS (Early warning system) za klijente u teškoj finansijskoj situaciji i u okviru kašnjenja od 90 dana
- Dodeljuje i uklanja klijente sa ICL i watch liste intenzivnog praćenja
- Intenzivno prati klijente na ICL i watch listi iste liste, kroz analizu svakog pojedinačnog rizičnog klijenta preko 20.000 eur u cilju proveravanja statusa i donošenja odluka oko bilo kakvih delovanja ukoliko je neophodno; zasnovano na mišljenju eksperata nadležnog odeljenja
- Intenzivno prati restrukturirane, reprogramirane i refinansirane plasmane klijenata koji nisu u nadležnosti Službe za problematične plasmane
- Definiše aktivnosti za postupanje sa ovim klijentima i donosi odluke koji su sledeći koraci za postupanje sa klijentom
- Vršiti i ostale aktivnosti definisane Poslovnikom o radu Tima za intenzivno praćenje.

3.4 Tehnike ublažavanja rizika i praćenje efikasnosti u ublažavanju rizika

 a) Kreditni rizik

Proces ublažavanja kreditnog rizika obuhvata sledeće mere (tehnike):

- Preuzimanje kreditnog rizika – Banka ima umeren apetit za rizik, pri preuzimanju rizika osnovni izvor otplate je kreditna sposobnost dužnika i raspoloživi gotovinski tok, dok se obezbeđenje plasmana smatra sekundarnim izvorom otplate;
- Smanjenja - kroz obezbeđenje kvalitetnih sredstava obezbeđenja u skladu sa internim aktima Banke
- Diversifikacija portfolija po segmentima i delatnostima poslovanja, a posebno vodeći računa o izloženostima prema jednom licu ili grupi povezanih lica
- Prenos potraživanja kroz ustupanje ili prodaju potraživanja i druge mere koje se odnose na rešavanje NPE izloženosti
- Izbegavanje rizika kroz poslovnu politiku banke da se restriktivno odobravaju plasmani klijentima koji su ocenjeni bonitetom C ili lošije
- Ograničavanje plasmana u stranoj valuti i u dinarima s valutnom klauzulom prema segmentima
- Prezentovanje klijentu potencijalnih rizika koji mogu da nastanu na osnovu promene deviznih kurseva, prilikom odobravanja plasmana.

Dodatno, mere koje se odnose na ublažavanje kreditnog rizika u slučaju finansijskih problema Banke definisane su Planom oporavka. Planom oporavka je data detaljna analiza svih mera sa aspekta njihove izvodljivosti i načina primene u Banci, sa jasnim postupkom sprovođenja svake mere. Definisana je podela odgovornosti kod aktivnosti: donošenja odluke o primeni mera, sprovođenje pripremnih aktivnosti, sprovođenje mere i praćenje efekata primenjene mere oporavka.

b) Rizik ulaganja

Mere za ublažavanje rizika ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine su:

- Planiranje nabavke i prodaje osnovnih sredstava i investicionih nekretnina koja se sprovodi najmanje jednom godišnje,
- Popis osnovnih sredstava i investicionih nekretnina koji se sprovodi najmanje jednom godišnje,
- Redovno praćenje i ažuriranje vrednosti.

c) Rizik koncentracije

Mere za ublažavanje rizika koncentracije:

- Aktivno upravljanjem kreditnim portfoliom - Banka aktivno upravlja kreditnim portfoliom kako bi uvek bila u skladu sa definisanim limitima.
- Diverzifikacija portfolija po segmentima i delatnostima poslovanja, a posebno vodeći računa o izloženostima prema jednom licu ili grupi povezanih lica,
- Umanjenje obračunate izloženosti prilikom obračuna limita za velike izloženosti - Banka može umanjiti izračunate izloženosti u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima na način definisan Procedurom identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje rizika koncentracije u NLB Banci a.d. Beograd.

d) Rizik zemlje

Mere za ublažavanje rizika zemlje:

- preventivne kojima se sprečava nastanak ovog rizika
- mere naknadnog umanjenja izloženosti Banke ovom riziku

Banka primenjuje tehnike ublažavanja rizika zemlje koje podrazumevaju njegovo preuzimanje, smanjivanje, diversifikaciju, prenos i izbegavanje. Preuzimanje rizika se vrši u skladu sa definisanim limitima izloženosti, dok se smanjivanje izloženosti ovom riziku sprovodi postupnim smanjenjem izloženosti. Diversifikacijom se vrši preraspodela izloženosti riziku zemlje u skladu sa definisanim limitima. Ukoliko se izloženost riziku zemlje približi gornjoj granici, Banka izbegava preuzimanje dodatnog rizika zemlje.

e) Tržišni rizici i rizici likvidnosti

Mere za ublažavanje izloženosti deviznom riziku podrazumevaju smanjenje otvorene devizne pozicije kroz:

- Transakcije kupoprodaje deviza sa klijentima (pravna i fizička lica) i bankama,
- Pribavljanje depozita sa valutnom klauzulom/plasiranje kredita sa valutnom klauzulom (zavisno od zauzete pozicije),
- Transakcije kupoprodaje efektive,
- Aktiviranje marketinške kampanje,
- Sklapanje ugovora o derivatima,
- Uvođenje novih proizvoda hedžinga,
- Dokapitalizaciju,
- Ostalo.

Mere za ublažavanje kamatnog rizika mogu biti:

- Promena aktivnih ili pasivnih kamatnih stopa,
- Smanjenje cene izvora,
- Produženje/smanjenje ročnosti pojedinih proizvoda,
- Aktiviranje marketinške kampanje,
- Sklapanje ugovora o derivatima,
- Uvođenje novih proizvoda hedžinga,
- Dokapitalizacija,
- Promena strategije finansiranja ili plasiranja,
- Druge mere.

Moguće mere za obezbeđivanje operativne likvidnosti:

- Unovčavanje potraživanja,
- Kratkoročno zaduživanje na međubankarskom tržištu,
- Upotreba sredstava sekundarne likvidnosti,
- Upotreba instrumenata Narodne banke Srbije,
- Valutno usklađivanje putem zamene valuta,
- Promena politike kamatnih stopa s ciljem ostvarivanja odgovarajuće strukturne likvidnosti,
- Promena poslovnih usmerenja Banke,
- Promena u politici plasmana i pribavljanja sredstava,
- Upotreba sredstava sekundarne likvidnosti,
- Upotreba kreditnih linija,
- Pribavljanje sredstava,
- Ograničenja odobravanja plasmana.

f) Operativni rizici

Proces ublažavanja operativnog rizika obuhvata sledeće mere:

- Unapređenje funkcionisanja pojedinih procesa u okviru Banke
- Uvođenje dodatnih internih kontrola i unapređenje internih akata Banke
- Redizajn postojećih proizvoda Banke u cilju pružanja što kvalitetnije usluge klijentima banke i minimiziranja mogućih operativnih rizika
- Unapređenje informacionog sistema Banke kroz automatizaciju poslovnih procesa i aktivnosti (uvođenje novih tehnologija - fintech, robotizacija itd.)
- Kontinuirano podizanje svesti zaposlenih o značaju upravljanja operativnim rizicima održavanjem redovnih obuka

- Posticanje inicijative zaposlenih, timskog duha i saradnje među zaposlenim, dobrih poslovnih uslova za rad sa ciljem dobijanja zadovoljnog zaposlenog koji će biti zainteresovan za postizanje definisanih ciljeva Banke
- Druge mere

Praćenje štetnih događaja po osnovu operativnih rizika daje istorijski pregled veličine i vrste realizovanih operativnih rizika u Banci i jedna je od osnova za donošenje odluka u vezi poboljšanja kontrolnih aktivnosti kojima bi se smanjile potencijalne štete.

Banka je uspostavila proces eskalacije i način postupanja u slučaju prekoračenja postavljenih limit, detaljno definisanih u okviru dokumenta Politika upravljanja operativnim rizicima.

3.5 Adekvatnost sistema upravljanja rizicima u odnosu na rizični apetit/sistem internih limita, poslovnu politiku i strategiju

Upravni odbor Banke je usvojio Godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke 24.03.2022. godine, kojim je potvrđeno da je upravljanje organizacijom, upravljanje ključnim rizicima i unutrašnjoj kontroli tokom 2021. godine adekvatno.

Sveobuhvatni pristup upravljanju rizicima se zasniva na promišljenim i razumno konzervativnim usmerenjima za preuzimanje rizika.

Osnovni cilj sistema za upravljanje rizicima je da obezbedi da Rizični Apetit Banke bude u skladu sa unapred definisanom sklonošću Banke ka rizicima. Sistem za upravljanje rizicima obuhvata sledeće elemente:

- Jasno definisana interna akta za identifikovanje, merenje, procenu, praćenje, kontrolu i ublažavanje rizika i izveštavanje o njima (strategija, politike, procedure);
- Organizacija sistema za upravljanje rizicima - organizacija sistema za upravljanje rizicima zasniva se na organizacionoj strukturi sa jasno definisanim, transparentnim i konzistentnim linijama odgovornosti koje su usklađene sa prirodom i obimom poslovnih aktivnosti Banke;
- Kadrovski resursi - kadrovski resursi obuhvataju adekvatan broj zaposlenih uključenih u sistem za upravljanje rizicima koji imaju odgovarajuću stručnost i profesionalno iskustvo;
- Proces upravljanja svim rizicima - Proces upravljanja rizicima obuhvata proces identifikacije, merenja, odnosno procene, ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena;
- IT podrška sistemu za upravljanje rizicima - osnovna strateška odrednica za IT podršku sistema za upravljanje rizicima je da IT sistem Banke bude prilagođen ostvarivanju ciljeva i zadataka sistema za upravljanje rizicima na strateškom i operativnom nivou;
- Sistem unutrašnjih kontrola - sistem unutrašnjih kontrola treba da omogući adekvatnu kontrolu i nadzor funkcionisanja sistema za upravljanje rizicima, a naročito njegovu usklađenost sa propisima, unutrašnjim aktima i poslovnim standardima;
- Sistem interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i sistem upravljanja likvidnošću (ILAAP) – banka je uspostavila sistem interne procene adekvatnosti kapitala i likvidnosti koji odgovara njenom obimu poslovanja u skladu sa rizičnim profilom i apetitom;
- Banka je sprovela preporuke Narodne banke Srbije, date u okviru SREP procesa.

3.6 Povezanost Strategije i Rizičnog apetita/sistema internih limita sa ključnim pokazateljima poslovanja

Rizični apetit predstavlja ključni okvir za definisanje maksimalno prihvatljivog nivoa preuzimanja rizika od strane Banke. Rizični apetit se definiše preko kvalitativnih i kvantitativnih ciljeva, koji su u skladu sa poslovnom strategijom Banke.

U cilju praćenja i upravljanja rizičnim apetitom Banke, isti je uključen u procese budžetiranja, upravljanja kapitalom, ICAAP i ILAAP. Detaljniji limiti/targeti, koji unapređuju rizični apetit, definisani su kao dodatni indikatori rizika i u skladu su sa postavljenim rizičnim profilom, pojedinačnim politikama za upravljanje rizicima (likvidnost, kamatni rizik, operativni rizik u procesu ICAAP-a i ILAAP-a). Svrha ovih rizičnih limita/targeta je da ispita i utvrdi da li određene aktivnosti koje Banka preduzima usmeravaju rizični apetit Banke u pravcu zajedničkih strateških ciljeva. Na ovaj način ICAAP proces i Rizični apetit su uključeni u proces upravljanja rizičnim profilom, upravljanje rizikom na operativnom nivou i strateškog procesa donošenja odluka. Dodatni limiti / indikatori su uključeni u Plan oporavka banke i redovno se prate i o njima se izveštavaju nadležni odbori.

U nastavku je dat sažet prikaz ključnih pokazatelja poslovanja (Rizični apetit) u vezi sa upravljanjem rizicima i njihove vrednosti na dan 31.12.2021. godine.

Segment Rizičnog apetita	Indikator	Limit/target	31.12.2021.
Adekvatnost kapitala	Pokazatelj adekvatnosti kapitala (OCR)	limit	19,22%
	Pokazatelj osnovnog akcijskog kapitala (CET1)	limit	15,93%
	Pokazatelj osnovnog kapitala (T1CR)	limit	15,93%
	Ukupni supervizorski zahtev za kapitalom (TSCR)	limit	14,82%
	Interni pokazatelj adekvatnosti kapitala ICAAP (ICAAP CAR)	limit	193%
	Leverage ratio	limit	9,49
Likvidnost	Koeficijent pokrivenosti likvidnosti (LCR)	limit	183,37%
	Racio stabilnog neto finansiranja (NSFR)	limit	116,9%
	Pokazatelj likvidnosti (LIK)	limit	1,84
	Pokazatelj likvidnosti uži (LIK uži)	limit	1,67
	Neto LTD	limit	113,8%
Tržišni rizik	Otvorena devizna pozicija	limit	1,96%
	Credit spread ukupno	limit	0,70%
Kamatni rizik	EVE kao % osnovnog kapitala	limit	2,36%
	NII kao % osnovnog kapitala	limit	1,85%
Kvalitet portfolija	Udeo loših kredita	target	1,54%
	Obim loših kredita (u MEUR)	target	9.49
	Cost of risk (bp)	target	-2 bp
	Racio pokrivenosti loših kredita (CR2)	Srednjoročni target	57,56%
	%TOP 10 izloženosti (pravna lica u ukupnim kreditima)	limit	36,32%
	Učešće stage 2 izloženosti (kredita) u ukupnim kreditima	target	5,16%
	Koncentracija na nivou industrijske grane HHI	limit	2
	Projektno finansiranje - izloženost	limit	n/a
	Projektno finansiranje - pojedinačna izloženost	limit	n/a

Segment Rizičnog apetita	Indikator	Limit/target	31.12.2021.
	Minimum A portfolio (privredna društva)	limit	18,72%
	Maximum C portfolio (privredna društva)	limit	6,12%
	Učešće izloženosti u dinarima s valutnom klauzulom i u stranoj valuti u ukupnim izloženostima	limit	56,51%
Operativni rizik	Neto gubitak po osnovu operativnih rizika (isključen kreditni proces) (u MEUR)	limit	0,44

Rizični apetit se posmatra po sledećim grupama rizika:

- *Adekvatnost kapitala* – kroz pokazatelje adekvatnosti regulatornog kapitala. Osnovni cilj Banke je da nivo kapitala bude iznad propisanih pokazatelja i dovoljan za preuzimanje svih vrsta rizika koje banka preuzima i kojima je izložena. Definisani su kao nizak nivo rizika koji je Banka spremna da preuzme. U okviru pokazatelja adekvatnosti kapitala, Banka prati i pokazatelj internog kapitala (ICAAP) kao i leverage racio prema lokalnoj regulativi.
- *Rizik likvidnosti* – kroz set pokazatelja likvidnosti. Tolerancija prema riziku likvidnosti je niska jer Banka mora da održava odgovarajući nivo likvidnosti u svakom trenutku da bi ispunila svoje kratkoročne obaveze, čak i ako je realizovan određeni stresni scenario.
- *Tržišni rizik* – u oblasti deviznog rizika Banka postavlja ciljeve na nivou visokog rizika. Redovno se prati otvorena devizna pozicija Banke i izdaju se smernice za njihovo uravnoteživanje u ekonomskom pogledu. Banka dodatno prati i pokazatelj kreditnog spreda.
- *Kamatni rizik* – osnovno usmerenje Banke u pogledu upravljanja kamatnim rizikom je sprečavanje negativnih efekata koji bi proizašli iz promene tržišnih kamatnih stopa, pa samim tim navodi se niska tolerancija prema ovom riziku.
- *Kvalitet i struktura portfolija* – kroz set pokazatelja koji se odnose na strukturu NPL portfolija, strukturu koncentracije po bonitetu koncentracije 10 najvećih kredita, učešća kredita Stage 2, koncentracija na nivou industrijske grane, projektno finansiranje, upravljanje plasmanima u dinarima sa valutnom klauzulom i u stranoj valuti. Upravljanje kreditnim rizikom, koji je najznačajniji rizik u Banci, usmereno je na preuzimanje umerenih rizika, a takođe i na obezbeđivanje optimalnog povraćaja uzimajući u obzir preuzete rizike. Pokazatelj pokriva NPL kredita ispravkama vrednosti za NPL kredite je postavljen kao srednjoročni target. Banka kao posledicu smanjivanja NPL izloženosti može kratkoročno odstupiti od definisanog minimalno postavljenog targeta, a usmerenje je da se minimalno propisani nivo dostigne u srednjoročnom periodu. U okviru kvaliteta portfolija Banka upravlja i izloženostima koje se odnose na projektno finansiranje.
- *Operativni rizici* - cilj upravljanja operativnim rizicima jeste da se ograniči obim potencijalnih gubitaka i verovatnoća njihove realizacije na nivo prihvatljiv za Banku sa aspekta finansijske štete i uticaja na ugled Banke. U okviru Rizičnog apetita Banka prati jedan pokazatelj operativnih rizika u apsolutnom iznosu: Neto gubitak po osnovu operativnih rizika (isključen kreditni proces).

3.7 Način informisanja organa upravljanja o rizicima

Organi upravljanja se obaveštavaju o rizicima kroz redovan set izveštaja koji se pripremaju mesečno, kvartalno i godišnje (Izveštaj o upravljanju rizicima za UO, ALCO odbor, Izveštaj o ICAAP-u, Plan oporavka, ILAAP). Upravni odbor banke usvaja Izveštaj o upravljanju rizicima na kvartalnoj osnovi, Izveštaj o ICAAP-u (kvartalno u okviru Izveštaj o upravljanju rizicima), Informisanje organa upravljanja o rizicima se vrši putem Odbora i/ili Komisija detaljno opisanih u tački 3.3 koja objašnjava obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika.

Izveštavanje o rizicima vrši se u vidu standardizovanih izveštaja, u skladu sa politikama upravljanja rizicima, zasnovanim na metodologijama za merenje, odgovarajućim bazama podataka i automatizaciji pripreme izveštaja, čime se obezbeđuje kvalitet izveštaja i smanjuje mogućnost grešaka.

Osnovni izveštaji o rizicima koje Banka priprema za organe upravljanja su:

1. Izveštaj o rizicima (Risk report) koji se priprema za Upravni odbor Banke kvartalno. Izveštaj obuhvata pregled svih rizika tako da u izradi izveštaja učestvuju svi organizacioni delovi Sektora za upravljanje rizicima a po potrebi i ostali organizacioni delovi u Banci.
2. Izveštaj o izloženosti riziku likvidnosti koji se priprema za Izvršni odbor Banke na mesečnoj osnovi.
3. Izveštaj o rizicima koji se priprema za ALCO odbor na mesečnoj osnovi.
4. Izveštaj o portfoliju (Portfolio report) priprema se na mesečnoj osnovi za potrebe izveštavanja članova Komisije za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija o stanju kreditnog portfolija i portfolija u kašnjenju. U okviru kreditnog portfolija posebno se razmatra portfolio gotovinskih kredita.
5. Izveštaj o operativnim rizicima priprema se na kvartalnoj osnovi za potrebe izveštavanja Izvršnog odbora i Komisije za operativne rizike.

4 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAPITAL

4.1 Opis osnovnih karakteristika svih elemenata koji se uključuju u obračun kapitala

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom. Poslednje izmene u oblasti upravljanja kapitalom desile su se tokom 2017. godine kada je počela sa primenom regulativa kojom se implementiraju Bazel III standardi u bankarski sektor Republike Srbije. Osnovni ciljevi usvajanja novih propisa su povećanje otpornosti bankarskog sektora kroz povećanje kvaliteta kapitala i uvođenje zaštitnih slojeva kapitala.

Upravljanje kapitalom u NLB Banci a.d. Beograd definisano je kroz Strategiju upravljanja kapitalom NLB Banke a.d. Beograd, Politiku upravljanja kapitalom NLB Banke a.d. Beograd i Plan upravljanja kapitalom.

Kapital banaka predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital predstavlja zbir osnovnog akcijskog i dodatnog osnovnog kapitala. Osnovni kapital čine instrumenti koji mogu služiti za pokriće rizika ili gubitaka tokom poslovanja na kontinuiranoj osnovi, dok se dopunski kapital sastoji od instrumenata koji mogu služiti za pokriće gubitaka jedino u slučaju likvidacije banke. Vrste instrumenata koje se mogu uključiti u pojedine kategorije kapitala su definisane Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Kapital NLB Banke a.d. Beograd sastoji se od elemenata osnovnog akcijskog kapitala i od elemenata dopunskog kapitala.

Osnovni akcijski kapital čine uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisija premija, neraspoređena dobit iz ranijih godina, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici. Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze i bruto iznos potraživanja od fizičkih lica po osnovu odobrenih potrošačkih i gotovinskih kredita kod kojih je stepen kreditne zaduženosti pre odobrenja kredita bio veći od maksimalno dozvoljenog ili je postao veći usled odobrenja kredita.

Dopunski kapital se u celini sastoji od subordiniranog kredita uzetog od matične banke NLB dd Ljubljana.

Narednim tabelama prikazana je struktura kapitala i kapitalnih zahteva NLB Banke a.d. Beograd na dan 31.12.2021. godine u 000 RSD.

4.2 Iznos osnovnog akcijskog, dodatnog osnovnog i dopunskog kapitala sa pregledom pojedinačnih elemenata kapitala i odbitnih stavki iz obrasca PI-KAP

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos
	Osnovni akcijski kapital: elementi	
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisije premije	6,237,471
1.1	od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8 OAK	6,236,127
1.2	od čega: pripadajuće emisije premije uz instrumente iz tačke 1.1 tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata	1,344
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	2,389,175
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	78,709
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	8,705,355
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke	
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući goodwill (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	161,148
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	
12	Fer vrednost rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno učešće (-)	
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1250% a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	
21.1	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	
21.2	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	
21.3	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjena za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1 OAK) (-)	
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3 OAK) (-)	
23.1	<i>od čega: direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	
23.2	<i>od čega: odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	0
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	168,785
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	8,536,570
	Dodatni osnovni kapital: elementi	
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu **	
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	0
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke	
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije HOV koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	0
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	0
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	8,536,570
	Dopunski kapital: elementi	
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuća emisiona premija uz instrumente	1,763,732
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	
43	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	1,763,732
	Dopunski kapital: odbitne stavke	
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije HOV koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	0
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	1,763,732
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	10,300,302
52	Ukupna rizična aktiva	53,601,559
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala	
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	15.93%
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	15.93%
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala (%)	19.22%
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)	4.40%
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)	7.57%

4.3 Podaci i informacije o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama kapitala Banke iz obrasca PI-UPK

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja	Redni broj u obrascu PI-KAP
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	9,197,912	
A.II	Založena finansijska sredstva	0	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	1,804	
A.IV	Hartije od vrednosti	9,428,386	
A.V	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,864,611	
A.VI	Kreditni i potraživanja od komitenata	59,740,346	
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	0	
A.X	Investicije u zavisna društva	0	
A.XI	Nematerijalna imovina	161,148	10
A.XII	Nekretnine, postrojenja i oprema	833,625	
A.XIII	Investicione nekretnine	135,972	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	0	
A.XV	Odložena poreska sredstva	50,096	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	252,793	

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja	Redni broj u obrascu PI-KAP
A.XVII	Ostala sredstva	415,437	
A.XVIII	UKUPNO AKTIVA	84,082,130	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	1,217	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	21,775,163	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	49,921,565	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	0	
PO.VII	Subordinirane obaveze	1,768,819	41
PO.VIII	Rezervisanja	556,822	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	77,391	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	0	
PO.XII	Ostale obaveze	767,046	
PO.XII	UKUPNO OBAVEZE	74,868,023	
	KAPITAL		
PO.XIV	Akcijski kapital	6,237,472	1
	<i>od čega: nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	6,236,127	1.1
	<i>od čega: emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	1,344	1.2
PO.XV	Sopstvene akcije	0	
PO.XVI	Dobitak	2,897,926	
	<i>od čega: neraspoređena dobit ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	2,389,175	2
	<i>od čega: neraspoređena dobit ranijih godina koja ne ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	2,610	
	<i>od čega: dobit iz tekuće godine koja ne ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	506,141	
PO.XVII	Gubitak	0	
PO.XVIII	Rezerve	78,709	
	<i>od čega: revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti</i>	83,217	4
	<i>od čega: ostale neto negativne revalorizacione rezerve</i>	-4,508	
PO.XIX	Nerealizovani gubici	0	
PO.XX	Učešća bez prava kontrole	0	
PO.XXI	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421)≥0	9,214,107	
PO.XXII	UKUPNO NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421)<0	0	
PO.XXIII	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0414+0422-0423)	84,082,130	

4.4 Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala iz obrasca PI-FIKAP

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Opis - osnovni akcijski kapital	Opis - dopunski kapital
1.	Emitent	NLB banka ad Beograd	NLB dd Ljubljana
1.1	Jedinstvena oznaka (npr CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	ISIN: RSCBNSE87122	

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Opis - osnovni akcijski kapital	Opis - dopunski kapital
	Tretman u skladu s propisima		
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog akcijskog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
3.	Individualni /(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni	Individualni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	6.236.127 hiljada dinara	1.763.732 hiljada dinara
6.	Nominalna vrednost instrumenta	1.151 RSD	EUR 15.000.000
6.1.	Emisiona cena	1.151 RSD	
6.2.	Otkupna cena	1.151 RSD	
7.	Računovodstvena klasifikacija	Aksijski kapital	Obaveza - amortizovana vrednost
8.	Datum izdavanja instrumenta	31.12.2008 (datum statusne promene)	19/04/2019
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	bez datuma dospeća	s datumom dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	bez datuma dospeća	19/04/2029
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	ne	ne
10.1	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-
10.2	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-
	Kuponi / dividende		
11.	Fiksne ili promenljive dividende / kuponi	promenljivi	promenljivi
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi		kamata po subordiniranom kreditu
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende		-
14.1	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividende/kupona	bez diskrecionog prava	bez diskrecionog prava
14.2	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividende/kupona	bez diskrecionog prava	bez diskrecionog prava
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	ne	ne
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	nekumulativne	nekumulativne
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	nekonvertibilan	nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije		
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti		
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije		
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija		
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje		
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje		
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	ne	ne
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti		
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti		
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno		
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja		
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	drugo
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	ne	ne
31.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike		

5 INFORMACIJE O KAPITALNOM ZAHTEVU I ADEKVATNOSTI KAPITALA BANKE

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interese deponenata. Banka uvek mora da raspolaže dovoljnim obimom kapitala imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
 - Da pokrije sve regulatorne zahteve
 - Da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke
 - Da omogući sprovođenje strateških ciljeva banke
- Postizanje optimalne stope prinosa

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala se prati mesečno od strane rukovodstva Banke.

Banka obračunava sledeće pokazatelje adekvatnosti kapitala:

- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala banke i ukupne rizične aktive banke
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala banke i ukupne rizične aktive banke
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke predstavlja procentualno izražen odnos kapitala banke i ukupne rizične aktive banke

Banka je dužna da obezbedi da visina njenog kapitala nikada ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10 miliona EUR. Pored toga, Banka treba da raspolaže dovoljnim kapitalom da pokrije sledeće elemente adekvatnosti kapitala:

- Zahteve stuba 1 (zahtevi za kapitalom propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala):
 - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne niži od 4,5%
 - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne niži od 6%
 - Pokazatelj adekvatnosti kapitala ne niži od 8%
- Zahteve stuba 2, u skladu sa članom 23. Zakona o bankama i tačkom 5. Odluke o adekvatnosti kapitala banke – dodatni regulatorni zahtevi za kapitalom.

Banka mora ispuniti ukupni kapitalni zahtev koji se sastoji od:

- USZK – ukupni supervizorski zahtev za kapitalom koji se sastoji od zahteva iz Stuba 1 (minimum kapitalne adekvatnosti propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka) i od dodatnih zahteva iz Stuba 2 (SREP proces). Rešenjem NBS, NLB Banci a.d Beograd je za 2020. godinu propisan USZK u iznosu od 11,14%.
- SZK - sveobuhvatni zahtev za kapitalom koji predstavlja ukupni supervizorski zahtev za kapitalom uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala. Rešenjem NBS, NLB Banci a.d Beograd je za 2020. godinu propisan SZK u iznosu od 15,34%.

U skladu sa zakonskom regulativom, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne stane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ispоруke – primenom standardizovanog pristupa
- Tržišni rizik - primenom standardizovanog pristupa
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.

NLB Banka a.d. Beograd je krajem 2021. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 19,22% dok je pokazatelj osnovnog akcijskog kapitala iznosio 15,93%.

Banka je godinu završila sa rizičnom aktivom po osnovu kreditnog rizika u iznosu od RSD 47.106 miliona, što je rast od 2,7% na godišnjem nivou. Ipak kao posledica manje kreditne aktivnosti izazvane pandemijom COVID-19 i boljom kolaterizovanošću portfolija rizična aktiva je bila manja od planirane za 9,6%. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 287 miliona. Na kraju

2021. godine, Banka nije iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila manja od 2% iznosa kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital Banke je povećan za RSD 368 miliona. Kapital je uvećan po osnovu raspodele dobiti iz prethodne godine u okviru osnovnog akcijskog kapitala u iznosu od RSD 307 miliona. Najveći negativan efekat na kapital imalo je smanjenje revalorizacionih rezervi i nerealizovanih dobitaka u iznosu od RSD 73 miliona RSD kao posledica smanjenja portfolija HOV.

Krajem izveštajnog perioda ukupni zahtev za zaštitnim slojem kapitala iznosio je RSD 2.360 miliona od čega se na zaštitni sloj za očuvanje kapitala odnosilo RSD 1.344 miliona a na zaštitni sloj za sistemski strukturni rizik RSD 1.022 miliona. Banka je u potpunosti ispunila zahtev za zaštitnim slojem kapitala.

Izveštaj o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2021. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

Podaci su u 000 RSD

Redni br.	Naziv	Iznos
I	KAPITAL	10,300,302
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	8,536,570
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	0
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	1,763,732
II	KAPITALNI ZAHTEVI	4,288,262
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPljenih POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	3,768,498
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	3,768,498
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	0
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	4
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	14,603
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	993,032
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	1,894,217
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	656,016
1.1.10.	Izloženosti koje se nalaze u statusu neizmirenja obaveza	39,972
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	0
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0
1.1.13.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	0
1.1.14.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0
1.1.15.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	0
1.1.16.	Ostale izloženosti	170,654
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	0
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	0
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	0
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	0
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristup	
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	0
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	

Redni br.	Naziv	Iznos
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	
2.	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	0
3.	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	0
3.1.	Kapitalni zahtev za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	0
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	
	od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	0
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	
4.	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	519,627
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	519,627
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	15.93%
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	15.93%
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	19.22%

6 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA

Proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) je uključen u sistem upravljanja rizicima i donošenja odluka u Banci i u skladu je sa Strategijom upravljanja rizicima i pojedinačnim Politikama za upravljanje rizicima kao i Strategijom upravljanja kapitalom i Planom upravljanja kapitalom. Ovaj proces je zasnovan na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika. On pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Cilj ovog procesa je da osigura da Banka ima adekvatan nivo internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim profilom. Proces interne procene adekvatnosti kapitala se redovno analizira, prati i proverava, a najmanje jednom godišnje. Proces interne procene adekvatnosti kapitala je uključen u sistem upravljanja i donošenja odluka na nivou Banke kao i u sistem budžetiranja i strateškog planiranja.

Banka je počevši od predstavljenih rezultata za 31.12.2018. godine počela sa primenom unapređene metodologije za obračun ICAAP-a koja podrazumeva:

- Posmatranje adekvatnosti kapitala kroz dve perspektive: ekonomske i normative
- Efikasniju identifikaciju rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju
- Za sve identifikovane materijalno značajne rizika Banke je obračunala interni kapitalni zahtev
- Raspoređivanje raspoloživog kapitala za pokriće obračunatih internih kapitalnih zahteva u ekonomskoj perspektivi
- Utvrđivanje sistema limita i alokacije raspoloživog kapitala na interne kapitalne zahteve
- Sprovođenje stres testova u okviru normative perspektive
- Provera adekvatnosti kapitala u normativnoj perspektivi
- Analiza rezultata i zaključci rukovodstva Banke

Imajući u vidu činjenicu da je 2021. godina bila obeležena okolnostima procesom integracije sa Komercijalnom bankom a.d. Beograd, Banka je zadržala metodologije obračuna kao i prethodne godine i nije radila na njihovim unapređenjima. Takođe, u skladu sa instrukcijama Narodne banke Srbije i NLB Grupe, Banka nije sprovedla celokupan proces ICAAP-a zbog procesa integracije koji je bio u završnoj fazi integracije:

Proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke sastoji se iz sledećih faza:

1. Pregled i utvrđivanje materijalno značajnih rizika koji se uključuju u proces interne procene adekvatnosti kapitala

Prvi korak u procesu identifikacije materijalno značajnih rizika je priprema pregleda svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Pregled se priprema na osnovu:

- rizika definisanih Odlukom o upravljanju rizicima
- rizika koji su identifikovani i prepoznati na nivou NLB Grupe i
- rizika koji su prepoznati kao specifični rizici vezani za banku ili poslovnu strategiju

Na osnovu metodologija Banke, utvrđeni su kvantitativni i kvalitativni kriterijumi uz pomoć kojih se utvrđuju materijalno značajni rizici koje će Banka uključiti u proces interne procene adekvatnosti kapitala.

2. Izračunavanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike

Za sve rizike koje je definisala kao materijalno značajne rizike, Banka je obračunala interni kapitalni zahtev. Interni kapitalni zahtevi za pojedinačne rizike obračunati su u skladu sa internim aktom Banke Metodologija za internu procenu adekvatnosti kapitala Banke.

3. Utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva

Banka je usvojila Metodologiju za internu procenu adekvatnosti kapitala kojom je definisala načine izračunavanja internih kapitalnih zahteva za sve rizike kojima je izložena ili može biti izložena.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala se sprovodi godišnje, u svrhu izveštavanja prema Narodnoj banci Srbije i kvartalno u svrhu izveštavanja prema NLB d.d. Ljubljana.

Sa stanjem na dan 31.12.2020 godine, Banka je izračunala ukupne interne kapitalne zahteve u okviru ekonomske perspektive kao zbir pojedinačnih internih kapitalnih zahteva po rizicima.

4. Utvrđivanje raspoloživog internog kapitala - Raspoloživi interni kapital Banke se izračunava kao regulatorni kapital.
5. Poređenje sledećih elemenata:
 - Kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i raspoloživog internog kapitala
 - Minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i internih kapitalnih zahteva za pojedinačni rizik
 - Zbira minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i ukupnih internih kapitalnih zahteva
6. Sprovođenje stres testova materijalno značajnih rizika – Banka kroz proces ICAAP-a sprovodi stres testove u okviru Normativne perspektive. Na dan 31.12.2021. godine Banka, uz saglasnost Narodne banke Srbije i NLB Grupe, nije sprovela stres testove i nije izradila celokupan proces ICAAP-a s obzirom na proces integracije koji je u tom periodu bio u završnoj fazi.
7. Provera ispunjenosti regulatornih zahteva u stresnim uslovima - U uslovima stresa Banka želi da održava ukupni supervizorski zahtev za kapitalom (TSCR) uvećan za interni bafer u svim periodima uključujući i u periodu produženog stresa (3 godine projekcija).
8. Utvrđivanje limita po pojedinačnim internim kapitalnim zahtevima na osnovu analize osetljivosti ili drugih analiza a koja se sprovodi za svaki pojedinačni rizik i alokacija internog kapitala po pojedinačnim rizicima. Banka utvrđuje limite za svaki obračunati interni kapitalni zahtev i u toku godine prati ispunjenost tako dobijenih limita. Dodatno je uspostavljen i EWS sistem koji prati iskorišćenost pojedinačnih limita.
9. Analiza dobijenih podataka i glavni zaključci rukovodstva Banke. Rukovodstvo Banke se obaveštava o dobijenim rezultatima i dobijene rezultate koriste u sistemu odlučivanja.

7 ZAŠTITNI SLOJEVI KAPITALA

Banka je dužna da održava pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za zaštitnim slojevima kapitala u skladu sa zakonskom regulativom. NBS je propisala sledeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% rizične aktive Banke, u skladu sa tačkom 434. Odluke o adekvatnosti kapitala banke.
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala koji utvrđuje NBS svakog tromesečja i može da se kreće u rasponu od 0-2,5% rizične aktive u skladu sa tačkom 437. Odluke o adekvatnosti kapitala banke. Svakog kvartala Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja NBS propisuje važeći iznos. Vrednost kontracikličnog zaštitnog sloja na dan 31.12.2021. godine iznosi 0%.
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik predstavlja iznos 3% deviznih i devizno indeksiranih plasmana Banke privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Ne izračunava se u slučaju da ukupni bančini devizni i devizno indeksirani plasmani čine manje od 10% svih plasmana privredi i stanovništvu Banke. Visina zaštitnog sloja kapitala propisana je Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik. Izraženo kroz rizičnu aktivu, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik na dan 31.12.2021. godine iznosi 1,90% rizične aktive.
- Zaštitni sloj za sistemski značajne banke se kreće u rasponu od 0-2% rizične aktive. NBS jednom godišnje putem Odluke o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđuje sistemski značajne banke i stope zaštitnog sloja kapitala koji su u obavezi da održavaju. NLB Banka a.d. Beograd ne spada u grupu sistemski značajnih banaka i nema obavezu izdvajanja ovog kapitalnog zahteva.

U nastavku dat je pregled izveštaja - Podaci o geografskoj raspodeli izloženosti značajnih za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala (PI-GR i PI-KZS):

Podaci su u 000 RSD

Raščlanjavanje po državama	Opšte kreditne izloženosti prema standardizovanom pristupu	Zbir dugih i kratkih pozicija iz knjige trgovanja	Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu po osnovu sekjuritizacije	Kapitalni zahtev opšte kreditne izloženosti	Ukupno	Ponderi kapitalnih zahteva	Stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala
Srbija	68,592,819			3,753,890	3,753,890	1	0%
Ukupno	68,592,819			3,753,890	3,753,890		

Ukupna rizična aktiva	53,601,559
Specifična stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala	0%
Zahtev za kontraciklični zaštitni sloj kapitala banke	0

8 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA IZLOŽENOST RIZICIMA I PRISTUPI ZA MERENJE, ODNOSNO PROCENU RIZIKA

8.1 Kreditni rizik

8.1.1 Sistem upravljanja kreditnim rizikom

Kreditni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Banka kreditni rizik identifikuje, meri i procenjuje prema kreditnoj sposobnosti dužnika i njegovoj urednosti u izmirenju obaveza prema Banci, kao i prema kvalitetu instrumenata obezbeđenja potraživanja Banke.

Sistem upravljanja kreditnim rizikom kao i rizicima koji su srodni kreditnom riziku obuhvata sve mere i pravila određene važećim zakonskim propisima i internim aktima uz jasno definisan proces odobravanja kreditnih plasmana, ažuriranje ocena postojećih kreditnih plasmana i efikasnu funkciju upravljanja tim rizikom.

Rizici koji su srodni kreditnom riziku su:

- Kreditno-devizni rizik
- Kreditni indukovani kamatnim rizikom
- Rezidualni rizik

Kreditno – devizni rizik je rizik ostvarenja kreditnog gubitka kojem je Banka izložena usled odobravanja plasmana u stranoj valuti ili u dinarima s valutnom klauzulom i koji proizilazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku, jer uticaj promene kursa dinara utiče na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika (povećanje rata koje proističu iz depresijacije vrednosti lokalne valute).

Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom je rizik nastanka gubitka usled promene u referentnim kamatnim stopama za koje je vezana otplata kredita što može uticati na mogućnost klijenata da otplaćuju svoje obaveze na vreme.

Rezidualni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Banka izložena.

U sklopu upravljanja kreditnim rizikom Banka upravlja i Rizikom koncentracije.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije se odnosi na:

- Velike izloženosti,
- Grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (privredni sektori, geografska područja, vrsta proizvoda i sl) i
- Instrumente kreditne zaštite

Interni akti za upravljanje kreditnim rizikom i rizicima koji su srodni kreditnom riziku obuhvataju:

- Politike,
- Pravilnike,
- Metodologije i
- Uputstva.

Navedenim dokumentima definisani su osnovni principi, tok aktivnosti, kao i ovlašćenja i odgovornosti u procesu identifikovanja i merenja izloženosti Banke kreditnom riziku kao i rizicima srodnim kreditnom riziku.

Sektor za upravljanje rizicima, u skladu sa propisima Narodne banke Srbije kao i zahtevima i standardima NLB Grupe, sveobuhvatno i redovno izveštava o kreditnim rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Korisnici izveštaja su:

- Narodna Banka Srbije (izveštaji se pripremaju i dostavljaju u propisanim rokovima i na propisanim obrascima)
- Upravni odbor (standardizovani izveštaj o upravljanju rizicima za određeni period koji obuhvata analizu kretanja portfolija, analizu sektorske strukture, analizu kredita u kašnjenju odnosno NPL kredita, analizu obračunatih ispravki vrednosti i rezervisanja),
- Odbor za praćenje poslovanja
- Izvršni odbor banke (Izveštaj o kretanju portfolija, o najvećim promenama u obračunatim iznosima, o izvršenim simulacijama i stres testovima i drugo po potrebi),
- NLB d.d. (u propisanim rokovima i na propisanim obrascima a za potrebe praćenja i upravljanja rizicima centralizovano na nivou NLB Grupe)
- Eksterni korisnici po posebnim zahtevima, a uz prethodnu saglasnost Izvršnog odbora Banke

8.1.2 Merenje kreditnog rizika

Banka kontinuirano prati kreditni rizik putem standardizovanih pristupa kao što su: sagledavanje boniteta klijenata, analiza profitabilnosti posla i stope prinosa na plasirana sredstva, diversifikovanje kreditnog portfolija, kao i unapređenje mehanizma odobrenja i naplate potraživanja. Posebna pažnja se usmerava na rane znake pojave kreditnog rizika. Banka je iz tog razloga uspostavila sistem za rano upozorenje (eng. EWS) kako bi se prepoznao povećani kreditni rizik i klijenti sa visokim kreditnim rizikom, koji se radi daljeg delovanja grupišu na: listu opreza (Watch listi – WL), listu za intenzivno praćenje (Intensive care list - ICL) ili na listu za otpočinjanje procesa restrukturiranja. Banka je uspostavila aktivno praćenje kreditnog portfolija kroz set izveštaja i analiza koji su predmet razmatranja Tima za intenzivno praćenje i Komisije za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija.

Identifikovanje i merenje izloženosti Banke kreditnom riziku, sprovodi se na dva nivoa – na nivou pojedinačnog potraživanja, odnosno klijenta i na nivou kreditnog portfolija.

Na nivou pojedinačnih klijenata Služba za kreditnu analizu meri kreditni rizik putem procene finansijskog stanja tj. kreditne sposobnosti. Pored kvantitativnih pokazatelja (pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, profitabilnosti, novčani tokovi), za donošenje konačne ocene, Banka koristi i kvalitativne pokazatelje (kreditna istorija, privredna grana, prethodna saradnja sa klijentom, ocena primenjenih računovodstvenih politika). Na osnovu sprovedene analize, dužnik dobija interni rejting (bonitet) koji odražava stepen rizičnosti pojedinačnog klijenta. Na osnovu dobijenog boniteta definisana su pravila odobravanja plasmana i obračun ispravki vrednosti i rezervisanja.

Za plasmane koji su ugovoreni u stranoj valuti ili u dinarima s valutnom klauzulom, Banka meri kreditno-devizni rizik odnosno uticaj promene kursa dinara na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika.

Na nivou kreditnog portfolija, Sektor za upravljanje rizicima najmanje jedanput kvartalno vrši klasifikaciju potraživanja i obračun ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanje za gubitke po vanbilansnim stavkama kao i obračun rizikom ponderisane aktive i priprema set izveštavanja o problematičnim i resturkturiranim plasmanima. Na nivou kreditnog portfolija, Banka prati i set limita definisan Rizičnim apetitom i sistemom internih limita Banke. Struktura portfolija se pregleda jedanput mesečno i vrši se kontrola limita definisana internim aktima banke.

8.1.3 Definicije pojmova potraživanja u docnji i obezvređenih potraživanja

Materijalno značajan iznos docnje utvrđuje se u skladu sa Uputstvom Narodne banke Srbije za utvrđivanje statusa neizmirenja obaveza i internim aktom Uputstvom za obračun dana kašnjenja.

Materijalno značaj iznos je iznos veći od relativnog i apsolutnog praga materijalne značajnosti.

Relativni prag materijalne značajnosti iznos 1% ukupnih bilansnih izloženosti Banke prema klijentu. Apsolutni prag materijalne značajnosti iznosi 1,000 dinara za klijente koji su fizička lica, agro, preduzetnici, mikro, mala ili srednja pravna lica (izloženosti koje se mogu, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala,

svrstati u klasu izloženosti prema fizičkim licima), odnosno 10,000 dinara za klijente koji su velika pravna lica i banke.

Docnja se utvrđuje na nivou klijenta.

Potraživanja u docnji su predmet kontinuiranog praćenja od strane poslovnog staratelja tog dužnika.

U skladu sa IFRS 9, obezvređenja se formiraju za sledeće stavke:

- finansijska sredstva priznata po amortizovanom trošku
- finansijska sredstva priznata po fer vrednosti kroz ukupan rezultat (OCI)
- potraživanja od lizinga
- ugovorna sredstva (kao što su potraživanja iz prodaje, itd.)
- krediti
- ugovori o finansijskoj garanciji na koje je primenljiv IFRS 9.

Banka u postupku naplate potraživanja, između ostalih instrumenata naplate, koristi preuzimanje nepokretnosti na ime namirenja duga od dužnika. Nepokretnost koja se preuzima može biti u vlasništvu dužnika ili nekog trećeg lica. Preuzimanje nepokretnosti na ime namirenja duga može biti sporazumno ili putem sudskog izvršenja. Takođe, Banka se u stečajnom odnosno sudskom izvršnom postupku može javiti kao kupac nepokretnosti da bi zaštitila svoja potraživanja.

8.1.4 Opis pristupa i metoda koji se koriste za određivanje opštih i specifičnih prilagođavanja za kreditni rizik

Politika obračuna ispravki vrednosti i rezervisanja u NLB Banci a.d. Beograd uređuje područje procene iznosa obezvređenja bilansne aktive i/ili verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, odnosno priznavanje i merenje očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

IFRS 9 standard uvodi model za merenje očekivanih kreditnih gubitaka koji se zasniva na razvrstavanju bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke prema nivoima obezvređenja (3 nivoa), kao i prelazak potraživanja iz jednog nivoa u drugi. Osnov za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi je značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja.

Opis razvrstavanja prema nivoima obezvređenja:

- Nivo 1 – Naplativa potraživanja
- Nivo 2 – Potraživanja koja se teže naplaćuju
- Nivo 3 – Nenaplativa potraživanja

Razvrstavanja bilansne aktive i vanbilansnih stavki prema nivoima obezvređenja zavisi od:

- boniteta na dan početnog priznavanja
- sadašnje ocene boniteta potraživanja/klijenta (na datum izveštavanja)
- da li se klijent nalazi na Listi za praćenje (Watch Lista ili ICL lista a da nije restrukturiran)
- restrukturirano potraživanje
- materijalno značajna docnja > 30 dana

Procena obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrši se na dva nivoa:

- Pojedinačnom (individualna procena)
- Grupnom

Kriterijumi za identifikaciju potraživanja koja moraju da se procenjuju na pojedinačnoj odnosno grupnoj osnovi su:

- Bonitet/nivo dužnika,
- Iznos potraživanja po dužniku

Individualne ispravke vrednosti i rezervisanja se obračunavaju za problematične klijente bonitetno razvrstane u D ili E bonitet koji su izloženi iznad definisanog praga za obračun (veće ili jednako od 50,000 EUR-a). Prema IFRS 9 standardu ovakva finansijska sredstva i potencijalne obaveze razvrstane su u Nivo 3.

Banka može individualno da pregleda i neke klijente sa manjom izloženošću, ukoliko proceni da je to potrebno.

Kod procene naplativosti (procene očekivanih budućih novčanih tokova) svih vrsta potraživanja, banka uzima u obzir i očekivane buduće novčane tokove iz unovčenja sredstava obezbeđenja. Vrednost obezbeđenja se diskontuje na sadašnju vrednost primenom unapred definisanih parametara.

Banka obračunava ispravke vrednosti i rezervisanja na portfolio osnovi (ispravke na grupnoj osnovi) za klijente koji redovno izmiruju obaveze odnosno one koji nisu klasifikovani u D ili E bonitet, kao i za NPE klijente koji ne prelaze definisan prag materijalne značajnosti.

8.1.5 Ukupan iznos izloženosti banke nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika kao i prosečne izloženosti tokom perioda

Banka otpisuje potraživanja kada utvrdi da se ista ne mogu naplatiti, a u skladu sa Odlukom o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke i Internim aktima Banke. Svaki otpis se odobrava od strane relevantnog organa odlučivanja Banke.

U narednoj tabeli dat je prikaz bruto izloženosti po klasama izloženosti po osnovu kojih banka ima izloženost na dan 31.12.2021. i prosek u periodu od 31.12.2020. do 31.12.2021. godine:

Podaci su u 000 RSD

Klase izloženosti	31.12.2021	31.12.2020	Prosek
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	15,892,838	14,214,260	15,053,549
Izloženosti prema bankama	4,969,883	3,757,696	4,363,789
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	17,670,040	20,482,904	19,076,472
Izloženosti prema fizičkim licima	37,546,244	33,497,416	35,521,830
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	249	232	240
Izloženosti prema privrednim društvima	24,933,035	27,954,738	26,443,887
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	25	0	13
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1,121,307	1,008,323	1,064,815
Ostale izloženosti	66,793,165	65,195,807	65,994,486
Ukupno	168,926,785	166,111,376	167,519,081

Napomena: Sve izloženosti koje nisu svrstane u neku od klasa izloženosti su raspoređene u klasi Ostale izloženosti (gotovina i gotovinski ekvivalenti, ostale stavke koje nisu raspoređene u neku od klasa izloženosti).

8.1.6 Geografska raspodela izloženosti prema materijalno značajnim oblastima po klasama izloženosti

U narednoj tabeli prikazana je struktura izloženosti prema geografskim oblastima i klasama izloženosti:

Podaci su u 000 RSD

Klase izloženosti	Srbija	Slovenija	Ostalo	Ukupno
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	15,892,838	-	-	15,892,838
Izloženosti prema bankama	623,620	4,016,002	330,262	4,969,883
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	17,670,040	-	-	17,670,040
Izloženosti prema fizičkim licima	37,541,493	3,573	1,177	37,546,244
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	249	-	-	249
Izloženosti prema privrednim društvima	24,930,949	-	2,086	24,933,035
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	25	-	-	25
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1,121,240	-	66	1,121,307
Ostale izloženosti	66,793,165	-	-	66,793,165
Ukupno	164,573,619	4,019,575	333,591	168,926,785

8.1.7 Raspodela izloženosti po sektorima i klasama izloženosti

U narednoj tabeli prikazana je struktura izloženosti prema sektorima i po klasama izloženosti sa podacima o obezvređenim potraživanjima:

Podaci su u 000 RSD

Klase izloženosti	Sektor	Bruto izloženost	Obezvređena potraživanja
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	Ostalo	53,443	-
	Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	3,016,352	-
	Sektor preduzetnika	363,457	-
	Sektor privrednih društava	4,875,940	-
	Sektor stanovništva	7,583,645	-
<i>Ukupno izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima</i>		15,892,838	-
Izloženosti prema bankama	Sektor finansija i osiguranja	623,620	-
	Sektor stranih lica	4,346,263	-
<i>Ukupno izloženosti prema bankama</i>		4,969,883	-
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	Javni sektor	9,477,941	-
	Sektor finansija i osiguranja	8,192,099	-
<i>Ukupno izloženosti prema državama i centralnim bankama</i>		17,670,040	-
Izloženosti prema fizičkim licima	Ostalo	96,534	-
	Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	8,114,563	-
	Sektor finansija i osiguranja	1,200	-
	Sektor javnih preduzeća	20,900	-
	Sektor preduzetnika	630,075	-
	Sektor privrednih društava	9,695,408	-

Klase izloženosti	Sektor	Bruto izloženost	Obezvredena potraživanja
	Sektor stanovništva	18,982,801	-
	Sektor stranih lica	4,761	-
<i>Ukupno Izloženosti prema fizičkim licima</i>		37,546,244	-
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	Javni sektor	249	-
<i>Ukupno Izloženosti prema javnim administrativnim telima</i>		249	-
	Ostalo	1	-
	Sektor finansija i osiguranja	351,995	-
Izloženosti prema privrednim društvima	Sektor javnih preduzeća	646,233	-
	Sektor privrednih društava	23,932,720	-
	Sektor stranih lica	2,086	-
<i>Ukupno Izloženosti prema privrednim društvima</i>		24,933,035	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	Javni sektor	25	0
<i>Ukupno Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave</i>		25	0
	Javni sektor	596	596
	Ostalo	1,021	472
	Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	30,711	24,989
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Sektor finansija i osiguranja	2	2
	Sektor javnih preduzeća	4	4
	Sektor preduzetnika	10,650	5,964
	Sektor privrednih društava	151,237	150,753
	Sektor stanovništva	926,996	920,583
	Sektor stranih lica	89	89
<i>Ukupno Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza</i>		1,121,307	1,103,451
	Ostalo	-	-
	Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	286,039	-
Ostale izloženosti	Sektor finansija i osiguranja	66,331,370	-
	Sektor preduzetnika	105,755	-
	Sektor stanovništva	70,001	-
<i>Ukupno Ostale izloženosti</i>		66,793,165	-
Ukupno		168,926,785	1,103,451

8.1.8 Pregled po sektorima ukupne bruto klasifikovane aktive, ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, ukupnih dospelih nenaplaćenih potraživanja i dospelih nenaplaćenih potraživanja kod kojih je izvršena ispravka vrednosti

U narednoj tabeli dat je prikaz bilansne i vanbilansne izloženosti koja se klasifikuje, ispravku vrednosti i rezervisanja po sektorima. Tabela dodatno prikazuje i dospela nenaplaćena potraživanja po sektorima:

Podaci su u 000 RSD

SEKTOR	Klasifikovana aktiva - bilans	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Klasifikovana aktiva – vanbilansne stavke	Rezervisanja po vanbilansnim stavkama	Dospela nenaplaćena potraživanja kod kojih je obračunata ispravka	Dospela nenaplaćena potraživanja
Javni sektor	5,476	462	-	-	-	-
Ostalo	150,806	1,139	-	-	-	-
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	11,371,917	63,662	27,452	62	41,015	49,465
Sektor finansija i osiguranja	505,446	11,512	82,818	176	-	10
Sektor javnih preduzeća	88,552	615	578,585	3,522	-	2
Sektor preduzetnika	1,009,269	9,489	90,604	298	5,167	5,923
Sektor privrednih društava	21,057,700	164,345	17,597,339	32,187	60,203	72,986
Sektor stanovništva	27,085,822	758,334	412,117	2,582	159,534	169,682
Sektor stranih lica	3,582,322	541	400	0	63	63
Ukupno	64,857,309	1,010,099	18,789,316	38,827	265,983	298,131

8.1.9 Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću

Naredna tabela prikazuje izloženosti prema ročnoj strukturi i klasama izloženosti:

Podaci su u 000 RSD

Klasa izloženosti	do 1 god	od 1 do 5 god	preko 5 god	Ukupno
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	706,078	5,260,582	9,926,178	15,892,838
Izloženosti prema bankama	4,966,707	3,176	0	4,969,883
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	17,670,040	0	0	17,670,040
Izloženosti prema fizičkim licima	6,558,543	23,270,931	7,716,769	37,546,244
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	249	0	0	249
Izloženosti prema privrednim društvima	10,151,846	13,851,897	929,292	24,933,035
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	25	0	0	25
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	155,186	618,461	347,660	1,121,307
Ostale izloženosti	66,362,299	123,798	307,068	66,793,165
Ukupno	106,570,974	43,128,845	19,226,967	168,926,785

8.1.10 Iznos obezvređenih potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima

Naredna tabela prikazuje iznos dospelih nenaplaćenih potraživanja, dospelih nenaplaćenih potraživanja kod kojih je obračunata ispravka vrednosti i rezervisanja i ukupnu ispravku vrednosti i rezervisanja po geografskim oblastima (za dospela i nedospela potraživanja) kao i obezvređena potraživanja:

Podaci su u 000 RSD

Regioni	Dospela nenaplaćena potraživanja	Dospela nenaplaćena potraživanja kod kojih je obračunata ispravka	Ispravka vrednosti i rezervisanja*	Obezvređena potraživanja (stage 3)
Beogradski region	60,066	51,539	220,004	227,832
Inostranstvo	27	27	517	66
Kosovo i Metohija	266	266	940	859
Region Južne i Istočne Srbije	23,443	18,815	62,928	91,701
Region Šumadije i Zapadne Srbije	48,585	47,511	208,308	201,759
Region Vojvodine	165,744	147,826	556,230	581,234
Ukupno	298,131	265,983	1,048,926	1,103,451

*Ispravka vrednosti i rezervisanja za ukupnu klasifikovanu aktivu

8.1.11 Raspodela izloženosti po kategorijama klasifikacije, obračunatoj rezervi za procenjene gubitke i sektorima

U narednoj tabeli je dat prikaz bruto izloženosti, rezerve za procenjene gubitke po klasifikaciji potraživanja i sektorima:

Podaci su u 000 RSD

Segment	A	B	V	G	D	Ukupno
1 – Privredna društva	8,935,703	29,649,411	349,888	372,044	12,257	39,319,303
2 - Preduzetnici	478,216	478,079	122,735	15,422	5,422	1,099,874
3 - Fizička lica	22,073,998	860,204	1,459,595	644,869	2,139,873	27,178,539
4 – Poljoprivredni proizvođači	8,484,385	3,094,689	22,736	43,229	75,088	11,720,128
5 - Banke	3,617,878	13	57,240	78	59,705	3,734,913
6 - Ostalo	504,131	77,117	0	56	12,565	593,870
Ukupna bruto klasifikovana aktiva	44,094,311	34,159,513	2,012,195	1,075,698	2,304,909	83,646,625
Ispravka vrednosti i rezervisanja	259,006	162,280	66,477	120,355	440,809	1,048,926

8.1.12 Kretanje na računima ispravke vrednosti

Za godinu koja se završila 31. decembra 2021:

Podaci su u 000 RSD

	Gotovina i sredstva kod Centralne banke	Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Rezervisanja	Naplaćena otpisana potraživanja	Efekat modifikacija	Ukupno
Stanje na početku godine	2,973	4,301	1,165,994	10,231	72,950	-	-	1,256,449
Ispravke u toku godine	18,829	5,113	1,200,206	31,559	112,133	-	3,288	1,371,128
Ukidanje ispravki (prihod)	(17,807)	(8,219)	(1,029,077)	(3,249)	(143,514)	(146,801)	-	(1,348,667)
Kursne razlike	1	3	(984)	(36)	33	-	-	(983)
Otpisi	-	-	(348,597)	(27,874)	-	-	-	(376,471)
Stanje na kraju godine	3,996	1,198	987,542	10,631	41,602	(146,801)	3,288	901,456

Za godinu koja se završila 31. decembra 2020:

	Gotovina i sredstva kod Centralne banke	Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Rezervisanja	Naplaćena otpisana potraživanja	Efekat modifikacija	Ukupno
Stanje na početku godine	2,486	4,593	829,687	55,769	45,490	-	-	938,025
Efekat IFRS 9	25,093	8,534	1,358,278	32,077	147,164	0	133,754	1,704,900
Ispravke u toku godine	(24,606)	(8,819)	(821,272)	(38,514)	(119,644)	(143,529)	0	(1,156,384)
Ukidanje ispravki (prihod)	-	(7)	(2,041)	(1)	(60)	-	-	(2,109)
Kursne razlike	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpisi	-	-	(198,658)	(39,100)	-	-	-	(237,758)
Stanje na kraju godine	2,973	4,301	1,165,994	10,231	72,950	(143,529)	133,754	1,246,674

Ispravke vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode za godinu koja se završila 31. decembra 2021. u 000 rsd:

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Stanje na početku godine	30,395	37,927
Ispravke hartija od vrednosti u toku godine	19,657	20,458
Ukidanje ispravki hartija od vrednosti (prihod)	(23,241)	(27,987)
Kursne razlike	0	(3)
Stanje na kraju godine	26,811	30,395

Sva finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat za godinu koja se završila 31. decembra 2021. su sa aspekta nivoa obezvređenja kategorizovana u nivo I.

8.1.13 Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Da bi smanjila kreditni rizik banka vrši prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja tog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala. Instrumenti kreditne zaštite koje banka može da koristi kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika – podobni instrumenti kreditne zaštite su:

1. Instrumenti materijalne kreditne zaštite:

- Sredstva obezbeđenja u obliku finansijske imovine,
- Bilansno netiranje,
- Ostali instrumenti materijalne kreditne zaštite

2. Instrumenti nematerijalne kreditne zaštite:

- Garancije, drugi oblici jemstva i kontragarancije (uključujući i druge slične instrumente nematerijalne kreditne zaštite)
- Kreditni derivati

Banka vrši prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom za efekte korišćenja sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine primenom jednostavnog metoda na način da obezbeđenom delu odnosno izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika sredstva obezbeđenja.

Banka je definisala set internih dokumenata kojima reguliše proces upravljanja kolateralima: Pravilnik za obezbeđenja plasmana i Pravilnik za procenu vrednosti pokretne i nepokretne imovine.

U cilju adekvatnog upravljanja kolateralima, procena imovine koja se vrši i koristi kao predmet obezbeđenja za plasmane Banka, po pravilu se pribavlja samostalno ili u saradnji sa klijentom. Procena vrednosti pokretne i nepokretne imovine koja je predmet obezbeđenja se pribavlja za sve izloženosti preko 10,000 EUR po pojedinačnom plasmanu. Banka prihvata procene pokretne i nepokretne imovine koje su urađene od strane Eksternih procenitelja koji se nalaze na Listi ovlašćenih procenitelja Banke, i koje su urađene u skladu sa međunarodnim standardima. Prilikom definisanja odnosa vrednosti obezbeđenja i iznosa plasmana, Banka polazi od sopstvenih, unapred definisanih kriterijuma. Do potrebne vrednosti obezbeđenja se dolazi kada se procenjena tržišna vrednost, dobijena u skladu sa Pravilnikom za procenu pokretne i nepokretne imovine, umanjuje za definisani diskontni faktor i iznos prethodno upisanih tereta Hipoteke.

Konačnu odluku da li je neka nekretnina na dobroj ili lošoj lokaciji, kao i odluku o diskontnom faktoru koji će se primeniti, koji objekat ima širu upotrebnu vrednost a koji specifičnu upotrebu donosi Interni procenitelj Banke/ Služba kreditne analize.

Banka od instrumenata materijalne kreditne zaštite primenjuje gotovinske depozite dok instrumente nematerijalne kreditne zaštite ne primenjuje.

Raspored izloženosti po klasama izloženosti pre i nakon primene kreditne zaštite:

Podaci su u 000 RSD

Klase izloženosti	Izloženosti pre primene tehnike zaštite*	Izloženosti nakon primene tehnike zaštite **
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	15,892,838	15,866,382
Izloženosti prema bankama	4,969,883	4,969,229
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	17,670,040	17,639,236
Izloženosti prema fizičkim licima	37,546,244	37,226,913
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	249	248
Izloženosti prema privrednim društvima	24,933,035	24,848,343
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	25	25
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1,121,307	516,180
Ostale izloženosti	66,793,165	65,288,907
Ukupno	168,926,785	166,355,463

* Bruto izloženost pre primene tehnike zaštite

** Neto izloženost nakon primene tehnike zaštite

8.1.14 Kapitalni zahtev za kreditni rizik

Banka kapitalni zahtev za kreditni rizik izračunava primenom standardizovanog pristupa definisanog Metodologijom za obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik u NLB Banci a.d. Beograd, a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Narodne banke Srbije.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik izračunava se množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom stopom adekvatnosti kapitala propisanom od strane Narodne banke Srbije (8%).

Banka ne razvrstava u klase izloženosti one izloženosti koje su u obračun kapitala uključene kao odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala, dodatnog osnovnog ili dopunskog kapitala banke.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik, izračunat primenom standardizovanog pristupa na dan 31.12.2021. godine iznosi RSD 3,768,498 hiljada, dok je iznos kreditnim rizikom ponderisanih izloženosti RSD 47,106,221 hiljada.

U narednoj tabeli dat je pregled kapitalnog zahteva za kreditni rizik po klasama izloženosti:

Podaci su u 000 RSD

Klasa izloženosti	Kapitalni zahtev za kreditni rizik
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	656,016
Izloženosti prema bankama	14,603
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
Izloženosti prema fizičkim licima	1,895,321
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	4
Izloženosti prema privrednim društvima	994,091
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	0
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	39,972
Ostale izloženosti	168,490
Ukupno	3,768,498

Banka je donela odluku da se za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama i klasu izloženosti prema bankama koriste kreditni rejtni izabrane agencije za rejting (Moody's Investor Service Ltd) razvrstani u nivo kreditnog kvaliteta-detaljno definisano internim aktom Metodologija za obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik.

U slučaju nedostupnosti kreditnog rejtinga izabrane Agencije za rejting, Banka koristi kreditne procene agencije za kreditiranje izvoza (OECD) i dodeljuje ponder kreditnog rizika naveden u sledećoj tabeli, prema rasporedu kreditne procene u kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza:

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

8.2 Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane je rizik od neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcija odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka iznos izloženosti po osnovu finansijskih derivata računa primenom metode originalne izloženosti.

Na dan 31.12.2021. godine Banka je imala sklopljene valutne svopove u iznosu od RSD 531,463 hiljada koji su uključeni u obračun kapitalnog zahteva za rizik druge ugovorne strane po metodi originalne izloženosti u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

8.3 Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica na klijente koji žive i posluju na teritoriji Republike Srbije.

Izloženost Banke ovoj vrsti rizika je značajno ograničena usled poslovne orijentacije Banke na klijente koji žive i posluju na teritoriji Republike Srbije.

8.4 Tržišni rizici

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

8.4.1 Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima. Devizna pozicija, po neto principu, u pojedinačnim valutama uključuje sledeće stavke (u valuti i valutnoj klauzuli):

- Neto „spot“ poziciju, koja predstavlja razliku između devizne imovine (umanjene za ispravku vrednosti) i deviznih obaveza u toj valuti (uključujući i nedospele kamate), odnosno razliku između imovine i obaveza u zlatu. Iznos rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni, koji se odnosi na vanbilansne stavke iskazane u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, koji ne uključuje rezervisanja za gubitke po osnovu neopozivih garancija, nepokrivenih akreditiva i sličnih vanbilansnih stavki na osnovu kojih će banka morati da izvrši plaćanje, a postoji verovatnoća da ta sredstva neće moći da nadoknadi (po kojima su u skladu sa internom metodologijom formirana rezervisanja po vanbilansnim stavkama veća ili jednaka 50% visine vanbilansnog potraživanja) uključuju se u devizne obaveze
- Neto „forward“ poziciju, koja je jednaka razlici između svih iznosa koji će biti primljeni i svih iznosa koji će biti plaćeni na osnovu valutnih forward ugovora (ili forward ugovora na zlato), uključujući i valutne fjučers ugovore (ili fjučers ugovore na zlato) i glavnice valutnih svopova koja nije uključena u „spot“ poziciju
- Neopozive garancije, nepokrivene akreditive i slične vanbilansne stavke na osnovu kojih će Banka morati da izvrši plaćanja, a postoji verovatnoća da ta sredstva neće moći da nadoknadi (po kojima su u skladu sa internom metodologijom formirana rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veća ili jednaka 50% visine vanbilansnog potraživanja) uključuju se u dugu forward poziciju. Vanbilansne stavke se uključuju u neto iznosu
- Neto delta ekvivalent svih valutnih opcija i opcija na zlato
- Tržišnu vrednost opcija koje nisu ni valutne opcije ni opcije na zlato, čiji je predmet ugovora iskazan u stranoj valuti

Banka je definisala Politiku upravljanja deviznim rizikom u NLB Banci a.d. Beograd. Politikom je definisano:

Utvrđivanje devizne pozicije

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima. Otvorenu deviznu poziciju Banka utvrđuje primenom tzv. neto principa. Na dnevnom nivou se prate pozicije u sledećim valutama: AUD, CAD, CHF, DKK, EUR, GBP, JPY, HUF, NOK, SEK i USD.

Metode merenja rizika i utvrđivanje limita

Izloženost Banke deviznom riziku, dnevno se prati, izračunavanjem pokazatelja deviznog rizika (Obrazac DEV) i izračunavanjem otvorenih pozicija po svim značajnim valutama. Banka je uspostavila 2 sistema limita otvorenih deviznih pozicija. Prvi nivo limita je zakonski propisan limit pokazatelja deviznog rizika od 20% kapitala Banke (iz obrasca KAP), dok drugi nivo jesu limiti po svim gore navedenim valutama za otvorenu dugu, odnosno kratku poziciju izračunatu primenom tzv. neto principa, kao i zbrini limit po svim valutama.

Kontrolni mehanizmi

- Tačnost i celovitost podataka, koji su osnova za utvrđivanje izloženosti Banke deviznom riziku - organizacioni delovi koji su zaduženi za unos podataka u baze podataka odgovorni su da taj unos bude tačan, blagovremen i potpun kako bi se adekvatno utvrdila izloženost deviznom riziku
- Provera ispunjenosti propisanih limita - svi limiti (interni i regulatorni) koji su postavljeni u procesu upravljanja deviznom rizikom se redovno prate i o njihovim kretanjima se obaveštavaju odgovarajući organizacioni delovi u Banci
- Izveštavanje o izloženosti Banke deviznom riziku - uspostavljen je sistem redovnog izveštavanja rukovodstva Banke o svim identifikovanim događajima vezano za devizni rizik, kao i sistem izveštavanja na nivou NLB Grupe
- Princip „četiri oka“ u svim procesima i jasno definisane odgovornosti – podela nadležnosti i odgovornosti je jasno definisana u celom procesu upravljanja deviznim rizikom
- Efikasnost informacionog sistema – za proces upravljanja deviznim rizikom uspostavljena je informaciona podrška koja se stalno nadograđuje i razvija,
- Usklađenost procesa upravljanja deviznim rizikom sa propisima i internim aktima – provera ispunjenosti procesa iz internih akata se sprovodi kroz preglede interne revizije, dok se provera usklađenosti procesa sa regulativom sprovodi kroz preglede Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja.

Utvrđivanje kapitalnog zahteva za devizni rizik

Za izračunavanje kapitalnog zahteva za devizni rizik Banka primenjuje standardizovani pristup, a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke. Banka izračunava kapitalni zahtev za devizni rizik ako je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu veći od 2% kapitala Banke (obrazac KAP).

Ovlašćenja i odgovornosti

Definisana su ovlašćenja i odgovornosti svih organa i organizacionih delova Banke koji su uključeni u proces upravljanja deviznim rizikom, na način da se izbegava sukob interesa i poštuju zakonski propisi.

Izveštavanje

Definisano je da je nosilac izveštavanja Sektor za upravljanje rizicima, dok su korisnici izveštaja Narodna banka Srbije, Upravni i Izvršni odbor Banke, ALCO, matična banka i organizacioni delovi u okviru Banke. Izveštaji se sastavljaju na dnevnoj, mesečnoj i kvartalnoj osnovi i obuhvataju stanje otvorenih deviznih pozicija, ispunjenost limita, volatilnost valuta, stres i back testove, kao i visinu kapitalnog zahteva za devizni rizik.

Na dan 31.12.2021. godine Banka je nije izdvojila kapitalni zahtev za devizni rizik .

Pokazatelj deviznog rizika na dan 31.12.2021. godine imao je vrednost od 1,96%.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene deviznih kurseva u zavisnosti od otvorenih devizno osetljivih pozicija je prikazana u sledećoj tabeli u 000 RSD:

	31.12.2021.		31.12.2020.	
	Scenario 1: +10%	Scenario 1: +20%	Scenario 1: +10%	Scenario 1: +20%
CAD	65	131	63	126
AUD	25	51	6	12
DKK	257	514	20	39
JPY	101	201	0	1
USD	70	139	(226)	(531)
GBP	64	127	(56)	(112)
NOK	53	106	1	3
CHF	(283)	(566)	(5)	(10)
SEK	168	335	5	11
HUF	-	-	-	-
EUR	(19.879)	(39.759)	(7.834)	(15.668)
Ukupan efekat	(19.360)	(38.720)	(8.065)	(16.130)

8.4.2 Ostali tržišni rizici

Kapitalni zahtev za cenovne rizike Banka nije u obavezi da izračunava u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke u slučaju:

- 1) da vrednost pozicija iz knjige trgovanja ne prelazi 5% vrednosti ukupnih poslova banke niti 1,800,000,000 dinara duže od tri radna dana u kalendarskom mesecu;
- 2) da vrednost pozicija iz knjige trgovanja ni u jednom momentu ne prelazi 6% vrednosti ukupnih poslova banke niti 2,400,000,000 dinara.

Kao stavke knjige trgovanja Banka tretira isključivo finansijske derivate (fx swap i fx forward) koje ugovara sa Narodnom bankom Srbije i NLB d.d. Ljubljana koji su namenjeni trgovanju. Obzirom da su sve FX swap transakcije sklopljene u cilju upravljanja likvidnošću i kao takve se nalaze u bankarskoj knjizi, Banka u svom portfoliju nema bilansne pozicije i vanbilansne stavke koje su raspoređene u Knjigu trgovanja.

Banka je u Minimalnim standardima finansijska tržišta – Strategija poslovanja finansijskim instrumentima u NLB banci a.d. Beograd definisala da u svojoj knjizi trgovanja neće imati takav obim aktivnosti koji će voditi izdvajanju kapitalnih zahteva za cenovne rizike. U toku 2021. godine knjiga trgovanja Banke nije bila u obimu koji bi zahtevao izdvajanje kapitalnog zahteva za cenovne rizike.

Banka nema pozicije zbog kojih bi izdvajala kapitalne zahteve za robni rizik.

8.5 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka je definisala Politiku upravljanja rizikom likvidnosti u NLB Banci a.d. Beograd. Politikom su definisani:

- Način organizovanja procesa upravljanja rizikom likvidnosti

Način organizovanja procesa upravljanja rizikom likvidnosti u Banci i jasne linije odgovornosti za sve faze procesa definisane su u pravilnicima, metodologijama i uputstvima koja se koriste u procesu upravljanja rizikom likvidnosti.

- Ovlašćenja i odgovornosti

Politikom su definisana ovlašćenja i odgovornosti organizacionih jedinica u koje su uključene u proces upravljanja rizikom likvidnosti, na način da se izbegava sukob interesa i poštuju pozitivni zakonski propisi.

- Rizični profil i identifikovanje izloženosti banke riziku likvidnosti

Profil rizika likvidnosti predstavlja izloženost Banke riziku likvidnosti i služi kao osnova za donošenje dopunskih odluka, kojima bi se poboljšao postojeći profil rizika likvidnosti i približio ciljnom profilu. Ciljni profil rizika likvidnosti Banke prilagođen je težnji za smanjivanje izloženosti Banke riziku likvidnosti.

Politikom je definisano praćenje likvidnosti na tri nivoa: operativna likvidnost, strukturna likvidnost i likvidnost u slučaju nepredviđenih događaja.

U pogledu operativne likvidnosti, definisan je limit pokazatelja dnevne likvidnosti, kao:

- Najmanje 1.0 – kada je obračunat kao prosek likvidnosti za sve radne dane u mesecu
- Ne manje od 0.9 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu
- Najmanje 0.8 kada je obračunat za jedan radni dan

Definisan je i limit užeg pokazatelja likvidnosti, kao:

- Najmanje 0.7 – kada je obračunat kao prosek užeg pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu
- Ne manje od 0.6 duže od tri uzastopna radna dana
- Najmanje 0.5 kada je obračunat za jedan radni dan

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke, definisan je limit pokazatelja pokrića likvidnom aktivom:

- Iznosi najmanje 100% od 01.01.2018. godine

Sa aspekta likvidnosti definisani su limiti najznačajnijih pokazatelja strukturne likvidnosti.

- Merenje rizika likvidnosti i utvrđivanje limita

Merenje izloženosti Banke riziku likvidnosti vrši se izračunavanjem:

1. Regulatornih pokazatelja:
 - Pokazatelja dnevne likvidnosti -LIK
 - Užeg pokazatelja likvidnosti

- Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom
 - 2. Pokazatelja strukturne likvidnosti
 - 3. Ročne neusklađenosti bilansa stanja Banke
 - 4. Stabilnog dela depozita po viđenju
 - 5. Scoring modela za identifikaciju i praćenje rizika likvidnosti
- Kontrolni mehanizmi i principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola

U Politiku su ugrađeni sledeći kontrolni mehanizmi:

- Tačnost i celovitost podataka, koji su osnova za utvrđivanje izloženosti Banke riziku likvidnosti organizacioni delovi koji su zaduženi za unos podataka u baze podataka odgovorni su da taj unos bude tačan, blagovremen i potpun kako bi se adekvatno utvrdila izloženost riziku likvidnosti
 - Provera ispunjenosti propisanih limita: svi limiti (interni i regulatorni) koji su postavljeni u procesu upravljanja rizikom likvidnosti se redovno prate i o njihovim kretanjima se obaveštavaju odgovarajući organizacioni delovi u banci
 - Izveštavanje o izloženosti Banke riziku likvidnosti: uspostavljen je sistem redovnog izveštavanja rukovodstva Banke o svim identifikovanim događajima vezano za rizik likvidnosti, kao i sistem izveštavanja na nivou NLB Grupe
 - Princip „četiri oka“ u svim procesima i jasno definisane odgovornosti – podela nadležnosti i odgovornosti je jasno definisana u celom procesu upravljanja rizikom likvidnosti
 - Efikasnost informacionog sistema – za proces upravljanja rizikom likvidnosti uspostavljena je informaciona podrška koja se stalno nadograđuje i razvija
 - Usklađenost procesa upravljanja rizikom likvidnosti sa propisima i internim aktima – provera ispunjenosti procesa iz internih akata se sprovodi kroz preglede interne revizije, dok se provera usklađenosti procesa sa regulativom sprovodi kroz preglede Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja.
- Izveštavanje

Definisano je da je nosilac Izveštavanja Sektor za upravljanje rizicima, dok su korisnici izveštaja Narodna banka Srbije, Upravni i Izvršni odbor Banke, ALCO, matična banka i organizacioni delovi u okviru Banke. Izveštaji se sastavljaju na dnevnoj, mesečnoj i kvartalnoj osnovi i obuhvataju praćenje: pokazatelja dnevne likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti, pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, ispunjenosti postavljenih limita, pokazatelja dnevne likvidnosti po značajnim valutama, analizu ročne neusklađenosti, analizu pokazatelja strukturne likvidnosti, stres i back testove.

U dole navedenoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2021. godine po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća. Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorene nediskontovane novčane tokove u 000 RSD:

	bez dospeća	od 31 do 90 do 30 dana dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno	
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	9.197.912	-	-	-	9.197.912	
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat		2.281.930	2.967.966	506.680	3.671.809	-	9.428.386
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	-	3.864.611	-	-	-	-	3.864.611
Kredit i potraživanja od komitenata	-	2.087.581	3.990.103	16.972.988	30.494.071	14.789.187	68.333.930

Nemonetarna aktiva	1.850.875							1.850.875
	1.850.875	17.432.035	6.958.069	17.479.669	34.165.880	14.789.187	92.675.714	
UKUPNA AKTIVA								
PASIVA								
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	-	2.058.943	10.092.456	8.188.937	1.434.827	-	21.775.163	
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	38.189.682	3.191.118	6.512.287	2.389.490	727.524	51.010.101	
Rezervisanja	556.822	-	-	-	-	-	556.822	
Subordinirane i ostale obaveze		845.654	-	-	-	1.768.819	2.614.473	
Kapital	9.214.107	-	-	-	-	-	9.214.107	
UKUPNA BILANSNA PASIVA	9.770.929	41.094.278	13.283.574	14.701.224	3.824.317	2.496.343	85.170.666	
VANBILANS								
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2021.	(7.920.054)	(23.662.244)	(6.325.505)	2.778.445	30.341.563	12.292.844	7.505.049	

*uključene buduće kamate

Pokazatelj dnevne likvidnosti, uži pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom u toku 2021. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2021.		31.12.2020.	
	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj
Kraj godine	1,84	1,67	1,62	1,4
Maksimalni	2,23	2,0	1,87	1,77
Minimalni	1,53	1,35	1,37	1,27
Prosečni pokazatelj	1,86	1,66	1,64	1,52

Prikaz kretanja pokazatelja pokriva likvidnom aktivom je dat u sledećoj tabeli:

	Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Kraj godine	183%	212%
Maksimalni	261%	228%
Minimalni	140%	149%

8.6 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promene kamatnih stopa.

Banka posebno analizira izloženost po osnovu:

- Rizika vremenske neusklađenosti dospeća (za stavke sa nepromenljivom kamatnom stopom) i ponovnog određivanja cene (za stavke sa promenljivom kamatnom stopom) (Repricing risk)
- Baznog rizika (Basis risk), kojem je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena
- Rizika opcija (Optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (kreditni sa mogućnošću prevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja)
- Rizika krive prinosa (Yield Curve risk) kome je izložena usled promene oblika krive prinosa
- Rizikom kreditnog spreda (marže) koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata vrednovanja portfolija HOV usled promena kreditnog spread-a prouzrokovanih kreditnim rejtingom.

Banka je definisala Politiku upravljanja kamatnim rizikom.

- Način organizovanja procesa upravljanja kamatnim rizikom

Način organizovanja procesa upravljanja kamatnim rizikom u Banci i jasne linije odgovornosti za sve faze procesa definisane su u pravilnicima, metodologijama i uputstvima koja se koriste u procesu upravljanja kamatnim rizikom.

- Ovlašćenja i odgovornosti

Politikom su definisana ovlašćenja i odgovornosti organizacionih jedinica u koje su uključene u proces upravljanja kamatnim rizikom, na način da se izbegava sukob interesa i poštuju pozitivni zakonski propisi.

- Rizični profil i identifikovanje izloženosti banke kamatnom riziku

Profil kamatnog rizika predstavlja izloženost Banke kamatnom riziku i služi kao osnova za donošenje dopunskih odluka, kojima bi se poboljšao postojeći profil kamatnog rizika i približio ciljnom profilu. Ciljni profil kamatnog rizika Banke prilagođen je težnji za smanjivanje izloženosti Banke kamatnom riziku.

- Merenje kamatnog rizika i utvrđivanje limita

Uspešno merenje i upravljanje kamatnim rizikom podrazumeva identifikaciju i merenje visine kamatno osetljive bilansne aktive i pasive i vanbilansnih stavki. Osim toga potrebno je identifikovati i kamatno neosetljive pozicije u bilansu Banke.

Za merenje izloženosti Banke kamatnom riziku primenjuje se analiza kamatnih razmaka (GAP analysis).

Osnova analize kamatnih razmaka je utvrđivanje razlike između kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive.

Novčani tokovi kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive za potrebe analize kamatnih razmaka moraju biti razvrstani po valutama, vrstama kamatnih stopa, vremenu do dospeća (kod aktive i pasive koje su sa fiksnom kamatnom stopom) ili vremenu do ponovnog utvrđivanja visine kamatne stope („repricing date“ – kod aktive i pasive sa promenljivom kamatnom stopom).

Banka je utvrdila dve osnovne grupe limita. Prvu grupu čini limiti na sledećim pokazateljima:

- NII (Net Interest Income) – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa na prihode od kamata u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)
- EVE pokazatelj (Economic Value of Equity) – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa na promenu ekonomske vrednosti kapitala u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)
- Credit spread risk pokazatelj – pokazatelj uticaja promene kreditnog spread-a na vrednost portfolija HOV u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)
- Credit spread risk pokazatelj ukupnog portfolija – pokazatelj uticaja promene kreditnog spread-a na vrednost portfolija HOV koji se vrednuje po fer vrednosti i po amortizacionom trošku u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)

Druga grupa su limiti definisani otvorenim pozicijama u različitim valutama za različite vremenske intervale.

- Kontrolni mehanizmi i principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola

U Politiku su ugrađeni sledeći kontrolni mehanizmi:

- Tačnost i celovitost podataka, koji su osnova za utvrđivanje izloženosti Banke kamatnom riziku - organizacioni delovi koji su zaduženi za unos podataka u baze podataka odgovorni su da taj unos bude tačan, blagovremen i potpun kako bi se adekvatno utvrdila izloženost kamatnom riziku
 - Provera ispunjenosti propisanih limita - svi limiti (interni i regulatorni) koji su postavljeni u procesu upravljanja kamatnim rizikom se redovno prate i o njihovim kretanjima se obaveštavaju odgovarajući organizacioni delovi u Banci
 - Izveštavanje o izloženosti Banke kamatnom riziku - uspostavljen je sistem redovnog izveštavanja rukovodstva Banke o svim identifikovanim događajima vezano za kamatni rizik, kao i sistem izveštavanja na nivou NLB Grupe
 - Princip „četiri oka“ u svim procesima i jasno definisane odgovornosti – podela nadležnosti i odgovornosti je jasno definisana u celom procesu upravljanja kamatnim rizikom
 - Efikasnost informacionog sistema – za proces upravljanja kamatnim rizikom uspostavljena je informaciona podrška koja se stalno nadograđuje i razvija
 - Usklađenost procesa upravljanja kamatnim rizikom sa propisima i internim aktima – provera ispunjenosti procesa iz internih akata se sprovodi kroz preglede interne revizije, dok se provera usklađenosti procesa sa regulativom sprovodi kroz preglede Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja
- Izveštavanje

Definisano je da je nosilac Izveštavanja Sektor za upravljanje rizicima, dok su korisnici izveštaja Upravni i Izvršni odbor Banke, ALCO, matična banka i organizacioni delovi u okviru Banke.

Izveštaji se sastavljaju na mesečnoj i kvartalnoj osnovi i obuhvataju praćenje: otvorenih kamatno osetljivih pozicija po značajnim valutama i vremenskim intervalima, ispunjenosti postavljenih limita, EVE (Economic Value of Equity NII (Net interest income), Credit spread risk indikatora, pokazatelj baznog rizika, stres i back testove.

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke kamatnom riziku na dan 31. decembar 2021:

U 000 rsd	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 – 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
AKTIVA	84.082.130	7.911.610	76.170.520	22.287.647	16.813.174	19.856.181	15.005.793	2.207.725
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	9.197.912	4.931.613	4.266.299	4.266.299				
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz OCI	9.430.190	509.606	8.920.584	2.200.000	2.700.000	500.000	3.520.584	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	3.864.611	4.023	3.860.588	3.860.588				
Kredit i potraživanja od komitenata	59.740.346	617.297	59.123.049	11.960.760	14.113.174	19.356.181	11.485.209	2.207.725
Nematerijalna imovina	161.148	161.148	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	833.625	833.625	-	-	-	-	-	-
Investicione nekretnine	135.972	135.972	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	50.096	50.096	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	252.793	252.793	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	415.437	415.437	-	-	-	-	-	-
	84.082.130	10.879.636	73.202.494	39.348.878	13.588.572	17.543.402	2.427.942	293.700
PASIVA		10.879.636	73.202.494	39.348.878	13.588.572	17.543.402		
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	21.776.380	85.691	21.690.689	1.996.570	9.647.124	9.593.506	453.489	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	49.921.565	178.579	49.742.986	37.352.308	3.941.448	6.181.077	1.974.453	293.700
Rezervisanja	556.822	556.822	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	844.437	844.437	-	-	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	1.768.819	-	1.768.819			1.768.819		
Kapital	9.214.107	9.214.107	-	-	-	-	-	-
GAP	-	(2.968.026)	2.968.026	(17.061.231)	3.224.602	2.312.779	12.577.851	1.914.025

8.7 Operativni rizik

Operativni rizici su rizici od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Osnove upravljanja operativnim rizicima u Banci su:

- Praćenje događaja po osnovu operativnih rizika
- Identifikacija rizika
- Ocena značajnih rizika i
- Savlađivanje značajnih rizika
- Izveštavanje

Banka je definisala Politiku upravljanja operativnim rizikom kojom se definišu:

- Sklonost ka operativnim rizicima
- Tolerancija prema operativnim rizicima
- Postojeći i ciljni profil operativnih rizika
- Posebna područja upravljanja operativnim rizicima
 - Upravljanje operativnim rizicima, koji nastaju po osnovu uvođenja novih proizvoda/usluga
 - Upravljanje operativnim rizicima koji nastaju po osnovu aktivnosti koje je banka poverila trećim licima
 - Upravljanje operativnim rizicima na području informacione tehnologije

- Kontrolni mehanizmi

U Politiku su ugrađeni sledeći kontrolni mehanizmi:

- Tačnost i celovitost podataka, koji su osnova za utvrđivanje izloženosti Banke operativnom riziku
- Provera ispunjenosti propisanih limita – svi limiti (interni) koji su postavljeni u procesu upravljanja operativnim rizikom se redovno prate i o njihovim kretanjima se obaveštavaju nadležni organi upravljanja Banke
- Princip „dva para očiju“ u svim procesima i jasno definisane nadležnosti i odgovornosti u celom procesu upravljanja operativnim rizicima
- Izveštavanje o izloženosti Banke operativnom riziku – uspostavljen je sistem redovnog izveštavanja rukovodstva Banke, kao i sistem izveštavanja na nivou NLB Grupe
- Efikasnost informacionog sistema – za proces upravljanja operativnim rizikom uspostavljena je informaciona podrška (LER aplikacija) koja se stalno nadograđuje i razvija
- Usklađenost procesa upravljanja operativnim rizicima sa propisima i internim aktima – provera ispunjenosti procesa iz internih akata se sprovodi kroz preglede Službe interne revizije, dok se provera usklađenosti procesa sa regulativom sprovodi kroz preglede Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja.

- Ovlašćenja i odgovornosti

Definisana su ovlašćenja i odgovornosti svih organa i organizacionih delova Banke koji su uključeni u proces upravljanja operativnim rizikom, na način da se izbegava sukob interesa i poštuju pozitivni zakonski propisi.

- Izveštavanje

Definisano je da je nosilac izveštavanja Sektor za upravljanje rizicima, dok su korisnici izveštaja Narodna banka Srbije, Upravni i Izvršni odbor Banke, ALCO, matična banka i Komisija za operativne rizike. Izveštaji se sastavljaju na mesečnoj, kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi, kao i po zahtevu. Izveštaji obuhvataju: analizu nastalih štetnih događaja po osnovu operativnih rizika, rezultate izvršene identifikacije i ocene

operativnih rizika po procesima, izveštaj o sprovođenju mera za savlađivanje operativnih rizika, izveštaje o rizicima A prioriteta, toleranciji i profilu operativnih rizika kao i o statusu sprovedenih kontrola podataka o operativnim rizicima i štetnim događajima.

- Kapitalni zahtev za operativne rizike

Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora jednak je iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%. Trogodišnji prosek indikatora izloženosti predstavlja aritmetičku sredinu vrednosti tog indikatora za prethodne 3 godine.

Ako je za bilo koju od prethodne 3 godine indikator izloženosti negativan ili jednak nuli, taj iznos se ne uključuje u izračunavanje trogodišnjeg proseka, već se ovaj prosek izračunava kao odnos zbira pozitivnih vrednosti indikatora izloženosti i broja godina u kojima su ostvarene te vrednosti.

Indikator izloženosti izračunava se kao zbir neto prihoda od kamata i neto nekamatnih prihoda na osnovu sledećih elemenata iz bilansa uspeha:

- Neto dobitak/gubitak po osnovu kamata
- Neto dobitak/gubitak po osnovu naknada i provizija
- Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju
- Neto prihod/rashod od kursnih razlika
- Prihodi od dividendi i učešća
- Ostali prihodi
- Neto prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza

U izračunavanje se ne uključuju:

- Rashodi indirektnih otpisa plasmana po osnovu bilansnih pozicija
- Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije
- Ostali rashodi iz redovnog poslovanja
- Realizovani dobitci/gubici po osnovu finansijske imovine koja nije namenjena trgovanju
- Ostali prihodi koji ne potiču iz redovnog poslovanja banke

Troškovi nastali po osnovu poveravanja poslova trećim licima koja nisu povezana sa Bankom, smatraju se ostalim rashodima iz redovnog poslovanja. Ovi troškovi se ne uključuju u izračunavanje indikatora izloženosti, ukoliko su propisi, kojima se uređuje poslovanje tih lica i nadzor nad tim poslovanjem, usklađeni s propisima Evropske unije.

Indikator izloženosti Banka izračunava na osnovu podatka iz revidiranih godišnjih finansijskih izveštaja. Kapitalni zahtev za operativni rizik, uključujući i 2021. godinu, ilustruje sledeća tabela:

Podaci su u 000 RSD

	2019	2020	2021	Trogodišnji prosek	Kapitalni zahtev
Indikator izloženosti	3,449,513	3,711,277	3,874,928	3,678,572	551,786

Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora iznosio je RSD 551,786 hiljada, dok operativnim rizikom ponderisana aktiva iznosi RSD 6,897,323 hiljada.

9 POKAZATELJ LEVERIDŽA

Leveridž ratio je pokazatelj uveden Bazel III standardima. Cilj uvođenja ovog pokazatelja je sprečavanje prekomerne zaduženosti banaka i kao dodatna zaštita od rizika koji može nastati usled primene internih modela za izračunavanje izloženosti rizicima.

Pokazatelj leveridža se obračunava kao količnik osnovnog kapitala (zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala) i iznosa izloženosti banke u skladu sa Metodologijom za izradu izveštaja o pokazatelju leveridža.

Na dan 31.12.2021. godine leveridž ratio iznosi 9.49%.

Podaci su u 000 RSD

Vrste izloženosti	Iznos izloženosti
Izloženosti po osnovu derivata u slučaju kada banka koristi metod originalne izloženosti u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	10,629
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju niskog rizika (sa faktorom konverzije od 10%)	452,731
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju umerenog rizika (sa faktorom konverzije od 20%)	1,958,529
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju srednjeg rizika (sa faktorom konverzije od 50%)	868,997
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju visokog rizika (sa faktorom konverzije od 100%)	2,731,315
Ostale izloženosti	84,119,989
(-) Izloženosti koje predstavljaju odbitnu stavku od osnovnog akcijskog kapitala ili dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	-173,293
Ukupan iznos izloženosti za potrebe obračuna pokazatelja leveridža	89,968,897
Osnovni kapital u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	8,536,570
POKAZATELJ LEVERIDŽA	9.49

**10 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS
IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA**

Banka je podređeno društvo u potpunom vlasništvu NLB d.d. sa sedištem u Ljubljani koja sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). NLB banka a.d. Beograd ne sačinjava izveštaje na konsolidovanoj osnovi.

11 PODACI I INFORMACIJE KOJI SE NE OBJAVLJUJU

Banka nije objavila sledeće podatke:

Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi na dan 31.12.2021. godine nije materijalno značajna.